

ЗАТВЕРДЖЕНО

та введено в дію Рішенням Правління
АТ «Укрексімбанк»
від 11-12.03.2025 (протокол № 23)

Положення

**про провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими
інструментами на ринках капіталу акціонерного товариства
«Державний експортно-імпортний банк України»**

Зміст

I.	Загальні положення.....	3
II.	Терміни та скорочення.....	4
III.	Процедури прийняття рішень відповідними особами	5
IV.	Процедури безперервності надання послуг	5
V.	Порядок вчинення правочинів щодо ФІ (укладання договорів/деривативних контрактів).....	4
VI.	Порядок укладання особистих угод	9
VII.	Процедури моніторингу та виявлення «підозрілих» операцій	10
VIII.	Порядок роботи з клієнтами.....	10
IX.	Порядок провадження діяльності з торгівлі на РК за видами діяльності, на які Інвестиційна фірма має відповідні ліцензії	26
X.	Додатки	47
	Додаток 1	48
	Усі витрати та пов'язані з ними збори, що стягуються за Інвестиційні послуги, що надаються клієнту, які повинні становити частину суми, яка підлягає розкриттю	48
	Додаток 2	50
	Мінімальний перелік документів і записів, які повинні зберігатися у системі внутрішнього обліку Інвестиційної діяльності в залежності від характеру її діяльності	51

I. Загальні положення

1. Положення про провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами на ринках капіталу акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України» (далі – **Положення**) встановлює вимоги до організації провадження АТ «Укресімба́нк» (далі – **Інвестиційна фірма або Банк**) професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами та надання в межах такої діяльності додаткових послуг (далі – **професійна діяльність**) на ринках капіталу (далі для цілей цього Положення – **РК**) на підставі відповідних ліцензій, виданих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – **НКЦПФР**), вчинення правочинів та здійснення операцій з фінансовими інструментами (далі – **ФІ**), передбаченими законодавством України, організації внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, а також основні обов'язки Інвестиційної фірми.
2. Положення розроблено відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема:
 - Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»;
 - Закону України «Про банки і банківську діяльність»;
 - Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»;
 - Вимог (правил) щодо здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами, затверджених рішенням НКЦПФР від 03.11.2020 №640 (далі – **Вимоги НКЦПФР №640**);
 - Вимог до договорів, які укладаються під час провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльність з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами, затверджених рішенням НКЦПФР від 03.11.2020 №641 (далі – **Вимоги НКЦПФР №641**).
3. Інвестиційна фірма керується у своїй діяльності вимогами чинного законодавства України, в тому числі нормативно-правовими актами НКЦПФР, що встановлюють особливості провадження інвестиційними фірмами професійної діяльності з торгівлі ФІ, вчинення правочинів, пов'язаних з набуттям, припиненням, переходом прав власності на ФІ та здійснення інших операцій щодо ФІ, надання інвестиційними фірмами додаткових послуг, а також нормативними документами Банку.

Інвестиційна фірма у своїй діяльності дотримується умов, визначених Політикою АТ «Укресімба́нк» з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відносно належності до визначених переліків заборон (обмежень), при встановленні ділових відносин, укладанні угод та проведенні операцій з клієнтами.
4. Банк здійснює моніторинг та на регулярній основі оцінює адекватність та ефективність своїх систем, механізмів внутрішнього контролю (комплаєнсу, внутрішнього аудиту та управління ризиками) та процедур та вживає відповідних заходів для усунення будь-яких недоліків.
5. Контролі за процесами у межах цього Положення здійснюються на постійній основі та забезпечуються на всіх організаційних рівнях із застосуванням моделі трьох ліній захисту. У межах функціонування системи внутрішнього контролю підрозділами першої лінії захисту виконуються такі заходи з контролю процесів надання фінансових послуг в межах професійної діяльності з торгівлі ФІ та додаткових послуг в рамках такої діяльності (далі – **Інвестиційні послуги, послуги**) як самоконтроль, подвійний та автоматизований контроль. Підрозділи Банку, які є відповідальними за здійснення контролю ризиків та комплаєнс - контролю, як друга лінія захисту, забезпечують впевненість керівників Інвестиційної фірми, що впроваджені першою лінією захисту заходи з контролю та управління ризиками були

розроблені та функціонують належним чином. Третя лінія захисту – підрозділ внутрішнього аудиту Банку - здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

6. До функціональних обов'язків Голови Правління/Куратора¹/керівника підрозділу, що забезпечує здійснення професійної діяльності Інвестиційної фірми (далі – **Керівництво**), та наглядової ради Банку (далі – **Наглядова рада**) входить забезпечення виконання Інвестиційною фірмою визначених законодавством вимог.
7. Керівництво та Наглядова рада оцінюють та **один раз на рік** переглядають ефективність підходів, механізмів та процедур, які застосовуються для дотримання Інвестиційною фірмою вимог законодавства шляхом прийняття відповідних рішень за результатами розгляду письмових звітів, поданих визначеними пунктом 5 Положення підрозділами Банку, затвердження нормативних документів Інвестиційної фірми (далі - **НД**), та вживають всіх належних заходів для усунення будь-яких недоліків.
8. Підрозділи Банку, які є відповідальними за здійснення контролю ризиків, комплаєнс-контролю та проведення внутрішнього аудиту Інвестиційної фірми, у випадках та в порядку, передбачених внутрішніми документами Банку, забезпечують отримання Правлінням та Наглядовою радою на постійній основі, але не рідше одного разу на рік, письмових звітів з питань комплаєнсу, внутрішнього аудиту, управління ризиками (далі – письмові звіти), в яких, в тому числі, зазначається інформація про вжиті відповідні заходи при виявленні будь-яких недоліків.

Звіт про комплаєнс, зокрема, обов'язково повинен включати інформацію про фінансові інструменти та послуги, які піддають Інвестиційну фірму комплаєнс-ризикові.

Для включення до звітів про комплаєнс інформації, визначеної цим пунктом, підрозділ Банку, що безпосередньо здійснює професійну діяльність з торгівлі фінансовими інструментами у відповідь на запит підрозділу комплаєнс-контролю надає запитувані матеріали та інформацію у строки та в обсязі, визначеному у запиті підрозділу комплаєнс-контролю.

З метою контролю за відповідністю процедур вимогам чинного законодавства підрозділ комплаєнс-контролю здійснює:

- погодження внутрішніх документів, що регламентують діяльність Банку як інвестиційної фірми, в тому числі в частині встановлення процедур оцінювання клієнтів та відповідності і доречності для клієнта інвестиційних послуг/ФІ;
- погодження розміщення на вебсайті переліку фінансових інструментів, купівля/продаж яких може пропонуватись клієнтам, відповідно до процедури, зазначеної у внутрішніх документах Банку, що регламентують порядок інформаційного супроводження вебсайту АТ «Укрексімбанк».

II. Терміни та скорочення

9. Терміни, визначення та аббревіатури (скорочення), що використовуються в цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у цьому Положенні, чинному законодавстві України, в тому числі нормативно-правових актах НКЦПФР та НБУ, що регламентують порядок проведення операцій з ФІ.

¹ **Куратор** - посадова особа Банку, яка згідно з розподілом обов'язків відповідно до НД/розпорядчих документів Банку відповідає за здійснення Банком професійної діяльності на РК.

III. Процедури прийняття рішень відповідними особами²

10. Відповідні особи приймають рішення в межах повноважень, наданих Статутом Інвестиційної фірми, рішеннями Наглядової ради та інших колегіальних органів Інвестиційної фірми, відповідними нормативними та розпорядчими документами Інвестиційної фірми з урахуванням вимог **розділу VI цього Положення**. Рішення приймаються відповідними особами з урахуванням вимог діючої на момент прийняття рішення Політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів в АТ «Укрексімбанк», затвердженої Наглядовою радою, що розміщена на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com> (далі - **Політика щодо конфлікту інтересів**) та Положення про управління конфліктами інтересів в АТ «Укрексімбанк», затвердженого Наглядовою радою.

IV. Процедури безперервності надання послуг

11. Інвестиційна фірма забезпечує безперервність надання послуг своїм клієнтам, керуючись окремими НД Банку, які, зокрема, регламентують процедури із здійснення безперервної діяльності Інвестиційної фірми.

V. Порядок вчинення правочинів щодо ФІ (укладання договорів/деривативних контрактів)

12. Правочини (договори) щодо ФІ вчиняються (укладаються) Інвестиційною фірмою з урахуванням вимог чинного законодавства України, зокрема: Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», нормативно-правових актів НКЦПФР, цього Положення та інших НД Інвестиційної фірми. Зміст договорів повинен відповідати Вимогам НКЦПФР №641, в тому числі іншим нормативно-правовим актам НКЦПФР, що регламентують вимоги до договорів, які укладаються під час провадження професійної діяльності.
13. Генеральний договір або інший договір, який укладається між Інвестиційною фірмою та її клієнтом та містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, укладаються виключно у письмовій формі, викладаються у формі єдиного документа, підписаного сторонами, у паперовому вигляді або електронного документа з дотриманням вимог законодавства та НД Інвестиційної фірми.
14. Генеральний договір за згодою клієнта може укладатися шляхом приєднання клієнта до запропонованої Інвестиційною фірмою публічної частини генерального договору, розміщеної для ознайомлення у вигляді електронного документа на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>, з урахуванням

² **відповідна особа** - будь-яка з перелічених осіб відносно Інвестиційної фірми:

- особа, що здійснює виконавчі функції, або є керівником структурного підрозділу Інвестиційної фірми або особа, що здійснює виконавчі функції, або є керівником структурного підрозділу її пов'язаного агента³;
- акціонер;
- працівник Інвестиційної фірми або її пов'язаного агента, а також будь-яка інша фізична особа, послугами якої розпоряджається та послуги якої контролює Інвестиційна фірма або її пов'язаний агент та яка задіяна в наданні Інвестиційною фірмою або її пов'язаним агентом Інвестиційних послуг в рамках провадження професійної діяльності;
- пов'язаний агент.

³ **пов'язаний агент** - це юридична особа або фізична особа - підприємець, яка на підставі агентського договору з Інвестиційною фірмою провадить діяльність, що полягає у наданні від імені, в інтересах, під контролем та за рахунок Інвестиційної фірми послуг, визначених законодавством.

вимог, встановлених частиною другою статті 9 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». При укладенні генерального договору Інвестиційна фірма не має права обмежувати право клієнта на укладення такого договору у формі єдиного документа, визначеного у пункті 14 цього Положення.

15. Договори/деривативні контракти, що укладаються (вчиняються) у вигляді паперового документа, засвідчуються підписами уповноважених осіб сторін і печаткою Інвестиційної фірми та печаткою клієнта/контрагента (за наявності).

Укладання договорів/деривативних контрактів між Інвестиційними фірмами, у тому числі на організованих ринках за допомогою електронної торговельної системи, та між Інвестиційною фірмою і клієнтом/контрагентом у вигляді електронних документів здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

16. Документом, який підтверджує укладання Інвестиційною фірмою договорів/деривативних контрактів на організованому ринку є виписка з реєстру/переліку біржових договорів/контрактів.
17. При укладанні договорів Інвестиційна фірма керується вимогами НД, що регламентують порядок укладання особистих угод та вчиняє заходи, спрямовані на запобігання конфлікту інтересів.
18. Крім договорів, визначених цим розділом, Інвестиційна фірма при здійсненні професійної діяльності може укладати інші види договорів відповідно до чинного законодавства України.
19. Договори купівлі-продажу, міни, позики ФІ, можуть укладатись у письмовій формі у вигляді паперового документа, електронного документа або шляхом обміну зустрічними повідомленнями за допомогою засобів комунікацій, визначених генеральним договором або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта. Такі договори, разом з генеральним договором або іншим договором, що містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, сукупно мають містити всі умови, відомості та реквізити, визначені цим Положенням.
20. Істотними умовами договору/деривативного контракту є умови про предмет договору/деривативного контракту, умови, що визначені законодавством як істотні, або є необхідними для договорів/деривативних контрактів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.
21. Крім істотних умов договору, у договорі (за винятком договорів, що укладаються на організованих ринках) зазначаються, зокрема:

- 1) реквізити ідентифікації договору;
- 2) реквізити сторін;
- 3) для юридичної особи: повне або скорочене найменування (у разі наявності); код за ЄДРПОУ - для юридичної особи - резидента; номер реєстрації відповідно до торговельного, банківського або судового реєстру або реєстру місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (далі - номер реєстрації) - для юридичної особи - нерезидента;
- 4) для фізичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності); серія (за наявності) і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дата видачі та орган, що його видав; для фізичної особи - резидента - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства - не зазначається);

- 5) місцезнаходження сторін;
 - 6) серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) Інвестиційній фірмі на провадження відповідного виду професійної діяльності на РК та/або дата і номер рішення (постанови) НКЦПФР про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на РК;
 - 7) у разі якщо клієнтом/іншою стороною за договором є професійний учасник ринків капіталу – інвестиційна фірма, вказуються серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) та/або дата і номер рішення (постанови) НКЦПФР про видачу ліцензії на провадження відповідного виду професійної діяльності;
 - 8) відповідальність сторін і порядок розгляду спорів;
 - 9) порядок нарахування та сплати винагороди за надання послуг відповідно до договору (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО);
 - 10) порядок, термін (терміни) та спосіб (способи) надання інвестиційною фірмою звіту (звітів) клієнту (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО);
 - 11) підтвердження, що інформація про умови та порядок діяльності Інвестиційної фірми надана клієнту, з урахуванням вимог, встановлених **статтею 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»** (крім договорів укладених при здійсненні дилерської діяльності);
 - 12) підтвердження, що інформація, зазначена **частині п'ятій статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»**, надана клієнту (крім договорів укладених при здійсненні дилерської діяльності);
 - 13) відомості про засоби зв'язку між сторонами договору, а також відомості про уповноважених осіб сторін, через яких сторони підтримуватимуть зв'язок, у разі, якщо такими особами не є особи, що підписали договір.
22. Крім зазначених умов, договір повинен містити порядок зміни умов договору та умови його розірвання, умови щодо збереження та захисту інформації, що відповідно до закону належить до конфіденційної, у тому числі інформації, доступ до якої обмежений клієнтом, а також право Інвестиційної фірми відмовити клієнту в укладенні/виконанні договору комісії, договору доручення, виконанні замовлень, інших розпоряджень (доручень) клієнта, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України (зокрема, маніпулювання цінами на РК або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації).
23. При зміні істотних умов або розірванні договору, що має наслідком виникнення, зміну або припинення зобов'язань Інвестиційної фірми та/або її клієнта, Інвестиційна фірма оформляє таку зміну або розірвання додатковим договором та відображає факт укладання додаткового договору у внутрішньому обліку.
24. Додатковий договір, крім умов договору, що змінюються, обов'язково повинен містити посилання на основний договір (договір, до якого додатковим договором вносяться зміни або який відповідно до додаткового договору буде розірваний).
25. Додаткові договори повинні мати нумерацію, яка б однозначно дозволяла їх ідентифікувати як невід'ємну частину основних договорів.

26. Додаткові договори укладаються та оформляються в тому самому порядку та формі, що і основні договори, крім договорів, укладених на організованих ринках.
27. З моменту виконання першої частини операції РЕПО, розірвання договору РЕПО в односторонньому порядку внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору не потребує укладання додаткового договору.
28. На організованому ринку укладання (вчинення) договорів, внесення змін до них або їх розірвання, виконання договорів здійснюються з дотриманням правил оператора організованого ринку.
29. Вимоги цього Положення не поширюються на правочини щодо ФІ, що вчиняються за межами України. Такі правочини вчиняються Інвестиційною фірмою відповідно до вимог законодавства країни їх вчинення.
30. У випадку коли генеральний договір (інший договір, який містить результати проведеного оцінювання клієнта) укладається між Інвестиційною фірмою та іноземною інвестиційною фірмою, він повинен відповідати вимогам законодавства країни де він укладається. Правочини щодо ФІ, що вчинятимуться на виконання такого договору, повинні вчинятися відповідно до вимог законодавства країни, де вчиняються такі правочини.
31. Інвестиційна фірма може виступати поручителем або гарантом виконання зобов'язань перед третіми особами за договорами, що укладаються від імені клієнта Інвестиційної фірми, отримуючи за це винагороду, що визначається договором Інвестиційної фірми з клієнтом.
32. Інвестиційна фірма у разі укладення зі своїм клієнтом договору комісії або отримання від клієнта замовлення до генерального договору, відповідно до якого Інвестиційна фірма виступає комісіонером, має право за згодою клієнта (комітента) укласти з іншою інвестиційною фірмою договір субкомісії, за яким набуває права та обов'язки комітента щодо субкомісіонера, залишаючись відповідальним за дії субкомісіонера перед своїм клієнтом.
33. Інвестиційна фірма у разі укладення зі своїм клієнтом договору комісії чи договору доручення або отримання від клієнта замовлення до генерального договору щодо проведення операції з ФІ за межами України, має право здійснити таку операцію за участю іноземної інвестиційної фірми із дотриманням вимог законодавства країни, в якій здійснюється операція, за умови наявності ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи, дія якої не була зупинена.
34. Інвестиційна фірма має право виступати повіреним щодо вчинення певних юридичних дій, а саме внесення змін/розірвання договору, що укладається на виконання договору доручення у разі, якщо такі договори були укладені за участю Інвестиційної фірми, або внесення змін/розірвання договору доручення та/або договору, що укладається на виконання договору доручення, у разі, якщо такі договори були укладені за участю Інвестиційної фірми, у якій на дату укладання таких договорів немає ліцензії на провадження професійної діяльності на РК - діяльності з торгівлі ФІ.
35. У разі прийняття НКЦПФР рішення про анулювання ліцензії та наявності у Інвестиційної фірми невиконаних договорів доручення, комісії, додаткових договорів андеррайтингу, про

управління портфелем ФІ, РЕПО, замовлень до генерального договору, договорів, що укладаються на виконання, Інвестиційна фірма забезпечує виконання, розірвання або внесення змін до таких договорів до дати набрання чинності рішенням про анулювання ліцензії та надання таких даних у порядку та строки, встановлені НКЦПФР.

36. Інвестиційна фірма має право здійснювати операції з ФІ як за власний рахунок, так і за рахунок своїх клієнтів в їх інтересах.
37. Інвестиційна фірма може укласти на організованих ринках капіталу та поза ними деривативні контракти, які, відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» є ФІ..
38. Залежно від порядку укладення деривативного контракту його зміст визначається:
- 1) генеральною угодою та/або специфікацією деривативного контракту - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається у багатосторонній системі організованого ринку;
 - 2) генеральною угодою та/або описом деривативного контракту - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається без використання багатосторонніх систем організованого ринку, за умови наявності домовленості сторін про укладення деривативного контракту на основі такої угоди або опису;
 - 3) сторонами деривативного контракту самостійно - щодо деривативних контрактів, укладення яких відбувається без використання багатосторонніх систем організованого ринку, за умови відсутності домовленості сторін про укладення деривативного контракту на основі генеральної угоди або опису деривативного контракту.

VI. Порядок укладання особистих угод⁴

39. Інвестиційна фірма підтримує належні заходи, спрямовані на запобігання діяльності, викладеній у **пунктах 40- 42 цього розділу, будь-якою відповідною особою, залученою до діяльності Інвестиційної фірми**, яка може викликати конфлікт інтересів, або особою, яка має доступ до внутрішньої інформації або до іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або договорів з ними чи на їх користь, в силу діяльності, що здійснюється нею від імені Інвестиційної фірми з урахуванням вимог Політики щодо конфлікту інтересів та цього Положення.
40. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи **не укладали особисту угоду**, яка відповідає хоча б одному з таких критеріїв:
- такій особі заборонено укласти угоди, оскільки вона має доступ до внутрішньої або іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або угод з ними чи на їх користь;

⁴ **особиста угода** - вчинення правочинів щодо ФІ відповідною особою, або в її інтересах у будь-якому з таких випадків:

а) вчинення правочинів щодо ФІ здійснюється не в рамках виконання такою особою своїх професійних обов'язків;

б) вчинення правочинів щодо ФІ здійснюється такою особою за рахунок власних коштів або коштів осіб, пов'язаних з нею близькими відносинами, або осіб, пов'язаних з нею тісними зв'язками, або клієнтів, що прямо чи опосередковано надають такій особі матеріальну вигоду додатково до комісійної винагороди.

- укладання угоди пов'язано із зловживанням або неправомірним розкриттям конфіденційної інформації;
 - укладання угоди суперечить або може суперечити обов'язкам Інвестиційної фірми відповідно до Вимог НКЦПФР № 640.
41. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи **не надавали порад чи рекомендацій**, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження професійної діяльності, зокрема, наданні Інвестиційних послуг відповідно до договору з клієнтом, будь-якій іншій особі щодо укладання правочину щодо ФІ, який підпадатиме під дію **пунктів 40, 43 цього розділу**, як особиста угода відповідної особи.
42. З метою уникнення неправомірного розкриття внутрішньої інформації, яка відповідно до діючого у Банку Положення про порядок роботи з банківською, комерційною таємницею, професійною таємницею на ринках капіталу та організованих товарних ринках, а також конфіденційною інформацією в системі АТ «Укресімбанк» відноситься до інформації з обмеженим доступом, Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження професійної діяльності, зокрема, при наданні Інвестиційних послуг відповідно до договору з клієнтом, **не розкривали будь-якій іншій особі будь-яку інформацію чи висновок**, якщо відповідна особа знає або обґрунтовано має знати, що таке розкриття призведе або може призвести до однієї з таких подій:
- інша особа укладе договір щодо ФІ, який підпадатиме під дію **пунктів 40,41 цього розділу**, як особиста угода відповідної особи;
 - інша особа порадить будь-якій іншій особі укласти таку угоду або відшукає іншу особу, яка може укласти таку угоду в її інтересах.
43. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи не зловживали інформацією, що стосується договорів та замовлень клієнта, у своїх власних цілях.
44. Інвестиційна фірма забезпечує:
- 1) щоб кожна з відповідних осіб, на яку поширюються вимоги цього розділу, усвідомлювала обмеження щодо особистих угод та заходів, запроваджених Інвестиційною фірмою у зв'язку з особистими угодами та розкриттям інформації відповідно до пунктів 40-42 цього розділу;
 - 2) негайне отримання Інвестиційною фірмою інформації про будь-яку особисту угоду, укладену відповідною особою, шляхом отримання повідомлення про цю угоду;
 - 3) збереження записів про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені нею, включаючи інформацію про будь-які надані дозволи або заборони щодо таких угод.
45. Вимоги пунктів 40-44 цього розділу не застосовуються до особистих угод, які укладаються Інвестиційною фірмою на підставі договору про управління портфелем ФІ, укладеного з відповідною особою.

VII. Процедури моніторингу та виявлення «підозрілих» операцій

46. Інвестиційна фірма на постійній основі здійснює заходи щодо моніторингу та виявлення «підозрілих» операцій відповідно до вимог законодавства.
47. Інвестиційна фірма зобов'язана відмовити особі в укладенні договору чи проведенні операцій з ФІ у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії призведуть до порушення вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Закону України «Про інститути спільного інвестування», Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» в частині, що стосується обігу ФІ, та у випадках передбачених статтею 15 Закону України «Про запобігання та протидію

легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон про ПВК/ФТ).

48. Інвестиційна фірма має право відмовити особі в укладенні договору чи проведенні операцій з ФІ, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на ФР або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації, та у випадках передбачених статтею 15 Закону про ПВК/ФТ.
49. Інвестиційна фірма зобов'язаний відмовити особі в укладанні договору чи проведенні операцій з ФІ у випадку, якщо умови такого договору або проведення операції суперечать умовам обігу цінних паперів, встановлених проспектом емісії цінних паперів/рішенням про емісію/іншим документом, що містить інформацію про випуск іноземних цінних паперів.
50. У разі вчинення Інвестиційною фірмою правочину щодо ФІ, за яким у Інвестиційної фірми одразу або в процесі обслуговування виникла аргументована підозра про вчинення клієнтом та/або контрагентом «підозрілої» операції, Інвестиційна фірма повідомляє про це НКЦПФР у складі нерегулярних адміністративних даних не пізніше наступного робочого дня з дня виникнення такої аргументованої підозри.
51. Інвестиційна фірма забезпечує виявлення підозрілих фінансових операцій (діяльності) незалежно від рівня ризику ділових відносин з клієнтом в тому числі з використанням засобів автоматизації та повідомляє про них спеціально уповноважений орган (СУО).
52. Інвестиційна фірма на постійній основі вживає заходів щодо виявлення «підозрілих» операцій відповідно до процедур, визначених НД Інвестиційної фірми, зокрема діючими у Банку Правилами моніторингу фінансових операцій/діяльності клієнтів АТ «Укресімбанк» та інформаційного обміну з СУО.

VIII. Порядок роботи з клієнтами

53. Порядок проведення оцінювання клієнта та оцінки відповідності та доречності для клієнта Інвестиційних послуг/ФІ

Оцінювання клієнта проводиться з метою визначення:

- 1) категорії, до якої клієнта буде віднесено, для встановлення рівня захисту;
- 2) відповідності та доречності для клієнта послуг/ФІ виходячи із:
 - категорії, до якої клієнта віднесено;
 - досвіду клієнта та його знань в сфері інвестицій для визначення доречності для нього усіх або конкретних послуг/ФІ;
 - фінансового стану клієнта для визначення здатності клієнта нести збитки, відповідності його інвестиційним цілям, стійкості до ризиків, самостійності прийняття рішень тощо.

54. Оцінювання клієнта проводиться Інвестиційною фірмою з урахуванням вимог законодавства України, в тому числі нормативно-правових актів НКЦПФР, цього Положення, генерального договору, на підставі наданих клієнтом Інвестиційній фірмі документів/інформації. При цьому, Інвестиційна фірма має право оцінювати клієнта, виходячи із власних суджень та відповідно до інформації, отриманої із відкритих офіційних джерел/із відповідних АБС/інформації, яка міститься у справі клієнта.

55. Оцінювання клієнта проводиться:

55.1. Перед встановленням Інвестиційною фірмою ділових відносин з клієнтом;

55.2. Перед наданням клієнту будь-якої послуги, за виключенням випадку, якщо клієнта вже було оцінено при встановленні з ним ділових відносин або за результатами останнього оцінювання, - його було оцінено щодо послуги, яку клієнт має намір отримати у

Інвестиційної фірми/ФІ, та клієнт не виявив бажання щодо проведення повторного оцінювання (тобто клієнт не подав у строки та у порядку, визначені цим Положенням або генеральним договором, заяву про оцінювання клієнта). У такому випадку, Інвестиційна фірма розглядає клієнта щодо кожної послуги/кожного ФІ відповідно до результатів останнього оцінювання клієнта;

55.3. При отриманні Інвестиційною фірмою від клієнта заяви про оцінювання клієнта у строки та у порядку, визначені цим Положенням або умовами генерального договору;

55.4. У інших випадках, визначених цим Положенням.

56. При встановленні з клієнтом ділових відносин, Інвестиційна фірма забезпечує формування заяви про приєднання до генерального договору для її надання клієнту на підписання, до якої вноситься інформація про:

56.1. Категорію, до якої клієнт віднесений з урахуванням вимог чинного законодавства України, цього Положення, а саме: Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор), Непрофесійний клієнт (Некваліфікований інвестор) або Прийнятний контрагент⁵;

56.2. Відповідність та доречність для клієнта усіх або конкретних послуг/ФІ.

57. Результати оцінювання клієнта, викладені у пункті 56 цього Положення, перевіряються та погоджуються уповноваженою особою Інвестиційної фірми шляхом підписання заяви про приєднання до Генерального договору.

58. Клієнт має право вимагати від Інвестиційної фірми віднести його до іншої категорії, ніж та, до якої він був віднесений при встановленні ділових відносин (при першому його оцінюванні) та/або здійснення оцінювання на відповідність та доречність для клієнта конкретної Інвестиційної послуги/ФІ. У такому випадку, клієнт має подати Інвестиційній фірмі (за місцем його звернення або за місцем його обслуговування) не пізніше ніж за 3 (три) робочі дні до дати отримання Інвестиційної послуги, та у спосіб, визначений генеральним договором:

58.1. Заяву про оцінювання клієнта;

58.2. оригінали/належним чином засвідчені копії документів/інформацію, що підтверджують відповідність клієнта критеріям, вказаним у заяві про оцінювання клієнта (такі документи/інформація надаються виключно при бажанні клієнта бути визнаним Професійним клієнтом або Прийнятним контрагентом). У разі, якщо юридичні та фізичні особи вже є клієнтами Банку та пройшли належну перевірку під час встановлення ділових відносин при отриманні ними банківських та/або інших послуг у Банку, документи, які визначені у цьому Положенні, Інвестиційна фірма може повторно не отримувати, у разі їх наявності у справі клієнта. При цьому, Інвестиційна фірма може отримати підтвердження відповідності клієнта критеріям, визначених у цьому Положенні, згідно із інформацією, що розміщена у відкритих офіційних джерелах/у відповідних АБС/у справі клієнта;

58.3. Анкету опитувальник на відповідність та доречність Інвестиційних послуг/ФІ, яку клієнт заповнює для визначення відповідності та доречності для нього конкретної Інвестиційної послуги/ФІ, які не входять до переліку, вказаного у пунктах 97-98 цього розділу Положення.

⁵**Прийнятний контрагент** - Прийнятним контрагентом для Інвестиційної фірми може бути інша інвестиційна фірма, банк, страхова компанія, компанія з управління активами відкритих інвестиційних фондів або недержавних пенсійних фондів, державні органи, що здійснюють грошово-кредитну політику, валютну політику або політику управління державним боргом.

59. Документи, визначені у підпункті 58 цього Положення, мають бути подані Інвестиційній фірмі у письмовій формі у паперовому або електронному вигляді відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг, підписані клієнтом або уповноваженою особою клієнта, зі скріпленням підпису відбитком печатки клієнта (у разі наявності). Копії документів засвідчуються клієнтом або уповноваженими особами клієнта, які мають на це відповідні повноваження.
60. Результати проведеного оцінювання клієнта діють протягом строку дії генерального договору (за виключенням випадків, передбачених цим Положенням) та відображаються:
- 60.1. При встановленні ділових відносин з клієнтом (при першому його оцінюванні) – у заяві про приєднання або у самому генеральному договорі (якщо такий договір укладається з клієнтом у формі єдиного документа);
- 60.2. У всіх інших випадках, визначених цим Положенням, - у Повідомленні про результати оцінювання клієнта.
61. Результати проведеного оцінювання надаються клієнту у спосіб, передбачений умовами генерального договору, та у такі строки:
- 61.1. У дату набуття чинності генерального договору (при першому оцінюванні клієнта);
- 61.2. У всіх інших випадках, визначених цим Положенням, - протягом 3 (трьох) робочих днів з дати проведення оцінювання клієнта, але в будь-якому випадку, не пізніше дати надання клієнту Інвестиційної послуги.
62. Інвестиційна фірма при розгляді заяви про оцінювання клієнта має право віднести клієнта до запитуваної категорії або відмовити клієнту у віднесенні до запитуваної категорії, або надати попередження клієнту у довільній формі про те, що одна або усі Інвестиційні послуги/ФІ оцінюються як потенційно неприйнятні для клієнта та/або про недостатність документів/інформації, наданих клієнтом, для проведення оцінки, та про готовність клієнта на отримання Інвестиційних послуг/ФІ, незважаючи на попередження.
63. Протягом строку дії генерального договору Інвестиційна фірма має право переглядати у випадках, передбачених Положенням, категорію клієнта, в тому числі переглядати на відповідність та доречність для клієнта усіх або конкретних Інвестиційних послуг/ФІ.
64. Вимоги пункту 63 цього Положення не розповсюджуються на випадки, якщо клієнт отримує виключно Інвестиційні послуги щодо ФІ, викладених у пунктах 97-98 цього розділу Положення, та клієнт у генеральному договорі надав право Інвестиційної фірми не здійснювати оцінювання на відповідність та доречність для нього вказаних ФІ.
65. Результати проведеного Інвестиційною фірмою повторного оцінювання клієнта відображаються у Повідомленні про результати оцінювання клієнта та надаються клієнту у порядку та у строки, визначені цим Положенням.
66. Інвестиційна фірма веде внутрішній облік проведених оцінок клієнта, зокрема, щодо: віднесення клієнта до відповідної категорії, щодо оцінювання клієнта на відповідність та доречність для нього Інвестиційних послуг/ФІ; застережень, наданих клієнту відповідно до цього Положення, іншої інформації. В день отримання результатів оцінювання клієнта Інвестиційна фірма забезпечує відображення цієї інформації у відповідних АБС за клієнтами, що ними супроводжуються.
67. У випадку, коли Генеральний договір укладається Інвестиційною фірмою з іншою інвестиційною фірмою, в тому числі іноземною, сторони проводять оцінювання один одного та відносять до відповідної категорії. Результати такого оцінювання відображаються у порядку, викладеному у цьому Положенні, якщо інше не передбачено умовами відповідних договорів.

68. Клієнт, який відповідно до вимог законодавства України, в тому числі нормативно-правових актів НКЦПФР, є Професійним клієнтом, та за умови, якщо такий клієнт не подав заяву про оцінювання клієнта про віднесення його до іншої категорії, визнається Професійним клієнтом з моменту підписання генерального договору (за умови підтвердження статусу/критерію, визначеного/-них законодавством України).
69. Відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», до категорії Професійного клієнта (Кваліфікованого інвестора) відносяться такі особи:
- 69.1. Міжнародні фінансові організації;
 - 69.2. Іноземні держави та їх центральні банки;
 - 69.3. Держава Україна в особі центрального органу виконавчої влади, уповноваженого на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом;
 - 69.4. Національний банк України;
 - 69.5. Професійні учасники ринків капіталу;
 - 69.6. Банки та страховики;
 - 69.7. Іноземні фінансові установи, які здійснюють діяльність на ринках капіталу Європейського союзу, Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Канади та Японії (за умови наявності відповідної авторизації);
 - 69.8. Юридичні особи, у тому числі створенні за законодавством іншої держави, якщо вони відповідають хоча б двом з таких критеріїв з урахуванням коефіцієнтів визначених частиною 3 Розділу XIII Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»:
 - 69.8.1. підсумок балансу становить не менше 20 мільйонів гривень;
 - 69.8.2. річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт і послуг за останній фінансовий рік становить не менше 40 мільйонів гривень;
 - 69.8.3. власні кошти становлять не менше 2 мільйонів гривень (методика розрахунку власних коштів, для цілей визнання юридичної особи кваліфікованим інвестором, затверджена рішенням НКЦПФР від 23.09.2021 №822).
70. При встановленні ділових відносин з клієнтом, який відноситься до осіб, визначених у пункті 69 цього Положення, Інвестиційна фірма має отримати від клієнта оригінали/належним чином засвідчені копії документів, які підтверджують відповідність клієнта критерію, згідно з яким він визнаний вимогами законодавства України Професійним клієнтом, а саме:
- 70.1. для підтвердження його статусу (банк, страхова компанія, професійний учасник ринків капіталу—тощо) - установчі документи, ліцензії, сертифікати, інші документи;
 - 70.2. для підтвердження фінансових показників, визначених у підпункті 69.8 цього Положення, - баланс, звіт про фінансові результати, інші форми фінансової звітності юридичної особи.
71. Документи, визначені у пункті 70 цього Положення, можуть повторно не отримуватися, якщо такі документи наявні у справі клієнта з урахуванням вимог підпункту 58.2 цього Положення.
72. Категорія, визначена у пункті 68 цього Положення, присвоюється клієнту з моменту укладення з клієнтом генерального договору та діє протягом строку, вказаного у пункті 60 цього Положення.
73. Клієнт, який не відноситься до осіб, вказаних у пункті 70 цього Положення, може бути визнаний Інвестиційною фірмою Професійним клієнтом, за умови його відповідності хоча б

2 (двом) із критеріїв, визначених частиною 2 статті 6 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

74. Клієнт, який не відноситься до осіб, вказаних у пункті 69 цього Положення, та який бажає бути визнаним Професійним клієнтом, має подати Інвестиційній фірмі відповідні документи, з урахуванням вимог цього Положення.
75. У разі, якщо клієнт здійснив дії, передбачені у пункті 74 цього Положення, та відповідає критеріям, викладеним у пункті 73 цього Положення, клієнт визнається Професійним клієнтом, така категорія присвоюється клієнту з дати Повідомлення про результати оцінювання клієнта, надається клієнту у спосіб, визначений генеральним договором, та діє протягом строку, вказаного у пункті 60 цього Положення.
76. Інвестиційна фірма визнає, що для клієнта, який є/якого визнано Професійним клієнтом, є відповідними та доречними усі Інвестиційні послуги/ФІ, оскільки такий клієнт має достатній досвід, знання, відповідний фінансовий стан, який дозволяє йому розуміти ризики, пов'язані із отриманням Інвестиційних послуг, самостійно приймати рішення щодо отримання усіх або конкретних Інвестиційних послуг/ФІ.
77. Перевірка відповідності клієнта, який є/якого визнано Професійним клієнтом, критеріям, що дають підстави для застосування Інвестиційною фірмою до нього законодавства щодо Професійного клієнта, проводиться Інвестиційною фірмою:
 - 1) не пізніше наступного робочого дня (але в будь-якому випадку до дати отримання Інвестиційної послуги), з дня отримання від клієнта інформації/документів, що може вплинути на його відповідність критеріям;
 - 2) протягом перших 5 (п'яти) робочих днів кожного кварталу, наступного за звітним кварталом, але в будь-якому випадку не пізніше дня надання клієнту Інвестиційної послуги, у разі, якщо клієнта було визнано Професійним клієнтом на підставі критерію щодо кількості вчинених та виконаних правочинів щодо ФІ. У такому випадку Інвестиційна фірма бере до уваги виключно угоди, які були укладені нею з клієнтом або від свого імені або від імені клієнта, за дорученням, в інтересах та за рахунок клієнта;
 - 3) протягом перших 20 (двадцяти) робочих днів квітня року, наступного за звітним роком, але в будь-якому випадку не пізніше дня надання клієнту Інвестиційної послуги, у разі, якщо клієнта було визнано Професійним клієнтом на підставі показників фінансової звітності клієнта (даний підпункт стосується юридичних осіб) за звітний рік збільшених на коефіцієнти, визначені у підпункті 69.8 цього Положення.
78. У разі, якщо Інвестиційній фірмі стане відомо (у тому числі із відкритих офіційних джерел), що клієнт не відповідає критеріям Професійного клієнта, Інвестиційна фірма має право за власною ініціативою переглянути критерії оцінки такого клієнта, та віднести його до категорії Непрофесійного клієнта, одночасно відбувається перегляд на відповідність та доречність для такого клієнта Інвестиційних послуг/ФІ з урахуванням вимог цього Положення. При першому зверненні такого клієнта до Інвестиційної фірми за отриманням відповідної Інвестиційної послуги, Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про віднесення його до іншої категорії.
79. Інвестиційна фірма до проведення необхідних процедур щодо визнання клієнта Професійним клієнтом не повинна застосовувати до такого клієнта положення законодавства щодо Професійних клієнтів при наданні Інвестиційних послуг.
80. Клієнти, які є/визнані Професійними клієнтами, мають нижчий рівень захисту в порівнянні із іншими категоріями, до яких вони могли б бути віднесені. Клієнт, який є/визнаний Професійним клієнтом, особисто відповідає за використання можливості попросити у Інвестиційної фірми більш високий рівень захисту, коли він вважає, що не в змозі правильно оцінити або управляти існуючими ризиками.

81. У випадку, якщо клієнт, який є/якого визнано Професійним клієнтом, подав Інвестиційній фірмі письмову заяву (у довільній формі) у спосіб, визначений генеральним договором, про те, що такий клієнт бажає, щоб положення законодавства України для Професійного клієнта не застосовувалися щодо усіх або конкретних Інвестиційних послуг/ФІ для забезпечення більш високого рівня його захисту, Інвестиційна фірма забезпечує укладення з клієнтом відповідного додаткового договору, який стає невід'ємною частиною генерального договору, та Інвестиційна послуга надається за результатами такого додаткового договору.
82. Клієнт, який вимогами законодавства України, в тому числі нормативно-правовими актами НКЦПФР не є/не визнаний Професійним клієнтом з урахуванням вимог цього Положення, за умови, якщо такий клієнт не подав Інвестиційній фірмі заяви про оцінювання клієнта щодо віднесення його до іншої категорії, з моменту укладення генерального договору відноситься до категорії Непрофесійного клієнта.
83. Категорія, визначена у пункті 82 цього Положення, присвоюється клієнту з моменту укладення генерального договору та діє протягом строку, вказаного у пункті 60 цього Положення.
84. Інвестиційна фірма для клієнта, який віднесений до категорії Непрофесійного клієнта, забезпечує більш високий рівень захисту в порівнянні з іншими категоріями, до яких він міг би бути віднесений.
85. Інвестиційна фірма має право віднести наступних юридичних осіб: інвестиційні фірми, банки, страхові компанії, компанії з управління активами відкритих інвестиційних фондів або недержавних пенсійних фондів, державні органи, що здійснюють грошово-кредитну політику, валютну політику або політику управління державним боргом, до категорії Прийнятих контрагентів щодо усіх або конкретних Інвестиційних послуг/ФІ та повідомити про це відповідну юридичну особу до початку надання їй послуг.
- Інвестиційна фірма, до початку надання Інвестиційних послуг має отримати від зазначених в попередньому абзаці осіб письмове підтвердження в довільній формі, що вони згодні із своїм статусом Прийнятого контрагента щодо усіх або конкретних Інвестиційних послуг/ФІ.
86. Категорія, визначена у пункті 85 цього Положення, присвоюється клієнту з дати Повідомлення про результати оцінювання клієнта/укладення генерального договору, та діє протягом строку, вказаного у пункті 60 цього Порядку.
87. Якщо клієнт, якого було визнано Прийнятим контрагентом бажає, щоб його було віднесено до іншої категорії (Професійного клієнта або Непрофесійного клієнта), у такому випадку такий клієнт має подати заяву про оцінювання клієнта, в якій має обов'язково вказати чи ставлення до нього як до Професійного клієнта або до Непрофесійного клієнта стосується усіх чи конкретних Інвестиційних послуг/ФІ.
88. Інвестиційна при встановленні ділових відносин з клієнтом та перед наданням клієнту будь-якої Інвестиційної послуги в рамках генерального договору має провести процедури з урахуванням вимог цього Положення з оцінки клієнта на відповідність та доречність для нього Інвестиційних послуг/ФІ, за виключенням випадків, визначених цим Положенням (у тому числі у пунктах 97-98 цього розділу Положення).
89. Інвестиційна фірма визнає, що для:
- 89.1. клієнта, який визнаний Непрофесійним клієнтом, є відповідними та доречними ФІ, перелік яких викладений у пунктах 97-98 цього розділу Положення за умови дотримання вимог пункту 98 цього розділу Положення), а також усі Інвестиційні послуги, що пов'язані із такими ФІ. Стосовно інших ФІ, не передбачених у пунктах 97-98 цього розділу Положення, а також усіх Інвестиційних послуг, які пов'язані із такими ФІ, клієнт має пройти процедури із оцінюванні їх на відповідність та доречність для клієнта відповідно до вимог цього Положення;

89.2. клієнта, який є/якого визнано Професійним клієнтом/Прийнятним контрагентом, є відповідними та доречними усі Інвестиційні послуги/ФІ, оскільки такий клієнт:

- 1) має необхідний досвід та знання для того, щоб розуміти ризики, пов'язані з отриманням таких Інвестиційних послуг/ФІ;
- 2) фінансово здатний нести будь-які пов'язані інвестиційні ризики, що відповідають його інвестиційним цілям;
- 3) може самостійно приймати рішення щодо отримання Інвестиційних послуг/ФІ.

90. У разі, якщо клієнт, якого визнано Непрофесійним клієнтом, надасть Інвестиційній фірмі замовлення, в якому будуть вказані ФІ, які не входять до переліку, викладеного у пунктах 97-98 цього розділу Положення, або у випадку відсутності у генеральному договорі відмітки, викладеної у пункті 98 цього розділу Положення, Інвестиційна фірма забезпечує проведення оцінювання клієнта на відповідність та доречність для нього Інвестиційних послуг/ФІ на підставі документів/інформації та Анкети опитувальника на відповідність та доречність Інвестиційних послуг/ФІ за встановленою формою, заповненою та наданою клієнтом.
91. Інвестиційна фірма не має права надавати клієнту Інвестиційні послуги/проводити операції з ФІ до проведення відповідних процедур з оцінювання на відповідність та доречність для клієнта Інвестиційних послуг/ФІ, за виключенням випадків, передбачених у цьому Положенні.
92. Про результати оцінювання, визначеної у цій главі Положення, Інвестиційна фірма повідомляє клієнта у порядку та у строки, викладені у пункті 61 цього Положення.
93. Якщо на основі інформації/документів, а також Анкети, отриманої від клієнта, Інвестиційна фірма вважає, що ФІ/Інвестиційна послуга є не доречними для клієнта, Інвестиційна фірма попереджає про це клієнта, в тому числі з урахуванням вимог пункту 62 цього Положення.
94. У разі, якщо клієнт-фізична особа представлений іншою фізичною особою або клієнт-юридична особа подав заяву про оцінювання клієнта до Інвестиційної фірми, щоб її віднесли до категорії Професійний клієнт у відповідності до цієї глави цього Положення, при проведенні оцінки відповідності та доречності повинні враховуватись:
 - 94.1. фінансовий стан та інвестиційні цілі клієнта-юридичної особи або, у випадку фізичної особи, - самого клієнта, а не його представника;
 - 94.2. знання та досвід представника клієнта-фізичної особи або особи, уповноваженої здійснювати операції від імені клієнта-юридичної особи.
95. Оцінка на відповідність та доречність для клієнта Інвестиційних послуг/ФІ проводиться виключно:
 - 95.1. при встановленні ділових відносин для клієнта (при першому оцінюванні клієнта);
 - 95.2. у подальшому, згідно з вимогами цього Положення, - при бажанні клієнта отримати ФІ, а також Інвестиційні послуги, які пов'язані із ФІ, які не входять до переліку, викладеного у пунктах 97-98 цього розділу Положення (для клієнта, якого визнано Непрофесійним клієнтом).
96. Інвестиційна фірма з урахуванням пункту 98 цього Положення має право не здійснювати періодичну оцінку на відповідність та доречність для клієнта/на придатність для клієнта отриманих ним Інвестиційних послуг/ФІ, за умови, якщо про це вказано в генеральному договорі або у Повідомленні про результати оцінювання клієнта або іншому попередженні Інвестиційної фірми, з яким клієнт ознайомився. Положення цього пункту щодо попередження клієнта не застосовуються перед укладенням з клієнтом або від імені клієнта договору стосовно ФІ, щодо якого вже здійснено дії, передбачені цим пунктом Положення, або у разі надання Інвестиційних послуг виключно із виконання Замовлень клієнта (без

надання, зокрема, послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем ФІ) з урахуванням вимог, викладених у пунктах 97-98 цього розділу Положення.

97. Інвестиційна фірма має право надавати клієнту Інвестиційні послуги, визначені цим Положенням, умовами генерального договору, без проведення відповідних процедур з оцінювання клієнта щодо відповідності та доречності для клієнта Інвестиційних послуг/ФІ, визначених Положенням, за умови, що такі Інвестиційні послуги надаються відповідно до замовлень клієнта (без надання, зокрема, послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем ФІ) та при цьому одночасно дотримуються такі умови:

97.1. Інвестиційна послуга, визначена у Замовленні клієнта, стосується таких ФІ:

- 1) акцій, допущених до торгів на регульованому фондовому ринку (в тому числі іноземних фондових біржах відповідно до Переліку іноземних фондових бірж, встановленого НКЦПФР);
- 2) облігацій, допущених до торгів на регульованому фондовому ринку (в тому числі іноземних фондових біржах відповідно до Переліку іноземних фондових бірж, встановленого НКЦПФР), в тому числі облігацій внутрішньої/зовнішньої державної позики;
- 3) ощадних (депозитних) сертифікатів;
- 4) казначейських зобов'язань України;
- 5) цінних паперів інститутів спільного інвестування.

97.2. Інвестиційна послуга надається за ініціативою клієнта, що підтверджується у наданому Інвестиційній фірмі таким клієнтом Замовленні;

97.3. Інвестиційна фірма повідомила клієнта про те, що при наданні Інвестиційної послуги вона не зобов'язана оцінювати на відповідність та доречність для клієнта Інвестиційної послуги/ФІ та клієнт не матиме прав вимагати у Інвестиційної фірми:

- 1) придбати за власний рахунок у клієнта ФІ, які є цінними паперами за ціною, за якою вони придбані клієнтом, та відшкодувати всі витрати (крім упущеної вигоди), понесені клієнтом у зв'язку з укладенням договору щодо таких цінних паперів;
- 2) відшкодувати клієнту всі витрати, понесені клієнтом у зв'язку з укладенням та виконанням деривативного контракту або правочинів щодо нього, якщо фінансовим інструментом є деривативний контракт.

97.4. клієнту не надаються додаткові послуги, щодо зберігання ФІ та коштів клієнтів (включаючи облік прав на цінні папери та прав за ними на рахунках у цінних паперах клієнта в рамках провадження депозитарної діяльності депозитарної установи), а також розпорядження фінансовими інструментами та коштами клієнта, які є предметом забезпечення (включаючи користування правами за цінними паперами в інтересах клієнта) крім їх надання в рамках погоджених раніше лімітів.

98. Інвестиційна фірма не зобов'язана проводити для клієнта оцінювання на відповідність та доречність (на придатність) ФІ, визначених у цьому розділі Положення, а також Інвестиційних послуг, пов'язаних із цими ФІ, у разі, якщо клієнт відзначить про це у заяві про приєднання до генерального договору за виключенням випадків, визначених цим Положенням.

99. **Порядок виконання замовлень клієнтів з метою отримання якомога кращого результату для клієнтів**

99.1. **Деталізовані процедури виконання замовлень клієнтів**

- 99.1.1. Інвестиційна фірма перед укладенням з клієнтом генерального договору або іншого договору забезпечує ознайомлення клієнта з умовами виконання замовлень шляхом розміщення інформації на вебсайті Інвестиційної фірми в

мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>. Укладенням договору клієнт підтверджує, що він надав письмову згоду та погоджується з умовами виконання його замовлень (така письмова згода може міститися у генеральному договорі або іншому договорі, який укладається Інвестиційною фірмою з клієнтом).

99.1.2. Про зміни до умов генерального договору або іншого договору, Інвестиційна фірма повідомляє клієнта у спосіб, передбачений у таких договорах.

99.1.3. Інвестиційна фірма забезпечує виконання замовлень та/або доручень клієнта відповідно до укладеного з ним генерального договору або іншого договору на найвигідніших для клієнта умовах незалежно від того, до якої категорії віднесено клієнта. При цьому, якщо такі замовлення або доручення клієнта містять конкретні умови та/або вказівки, їх виконання здійснюється з дотриманням таких умов та/або вказівок, окрім випадків, передбачених цим Положенням.

99.1.4. Інвестиційна фірма забезпечує виконання замовлень та/або інших доручень клієнта у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено умовами генерального договору. У разі одночасного укладення Інвестиційною фірмою за власний рахунок договорів, предмет яких є тотожним предмету договорів, що укладаються Інвестиційною фірмою за рахунок клієнта, Інвестиційна фірма забезпечує у першу чергу виконання договорів для клієнта.

99.1.5. Інвестиційна фірма вживає усіх необхідних заходів для отримання якнайкращого результату для клієнта в тій мірі, в якій виконується замовлення, слідуючи конкретним інструкціям клієнта. Інвестиційна фірма при виконанні замовлення, наданого клієнтом:

1) якого віднесено до категорії кваліфікованого інвестора (професійного клієнта), забезпечує виконання такого замовлення на умовах, вказаних клієнтом у такому замовленні, за виключенням випадків, якщо такий клієнт подав заяву (у довільній формі) Інвестиційній фірмі про те, що він бажає, щоб до нього не застосовувалися вимоги законодавства для кваліфікованих інвесторів (або професійного клієнта), у такому випадку, Інвестиційна фірма та клієнт керуються вимогами, передбаченими для некваліфікованого інвестора (непрофесійного клієнта);

2) якого віднесено до категорії некваліфікованого інвестора (непрофесійного клієнта), забезпечує визначення найкращого можливого результату з урахуванням всіх витрат клієнта при отриманні ним Інвестиційної послуги щодо певного ФІ (окрім тих ФІ, стосовно яких чинним законодавством передбачені виключення щодо проведення оцінки на відповідність та доречність), включаючи орієнтовну ціну ФІ, вказану у замовленні, витрати, які можуть бути понесені клієнтом, що прямо пов'язані з виконанням замовлення, оплату місця вчинення правочину та інших комісійних виплат на користь третіх осіб, задіяних у виконанні замовлення, та інша важлива на думку Інвестиційної фірми інформація. Зазначена у цьому підпункті Положення інформація вказується у калькуляторі⁶, який надається клієнту у спосіб, викладений у генеральному договорі або іншому договорі. З моменту надання такої інформації клієнту, вважається, що клієнт повідомлений про ризики отримання тієї чи іншої Інвестиційної послуги щодо певного ФІ, та він приймає на себе такі ризики.

⁶калькулятор – документ, який відображає орієнтовний розрахунок витрат, дохідності, фінансового результату від проведення операцій з ФІ, та інша важлива, на думку Інвестиційної фірми, інформація. Розрахунок у калькуляторі є індикативним та може відрізнятися від фактично проведеної операції з ФІ.

99.1.6. При виконанні Замовлень для клієнта, який є/якого визнано кваліфікованим інвестором (професійним клієнтом), Інвестиційна фірма має право вчиняти правочини на тих ринках, які вказані у замовленні та/або інших дорученнях такого клієнта, для клієнта, який віднесений до категорії некваліфікованого інвестора (непрофесійного клієнта), пріоритет надається організованому ринку, у тому числі первинному ринку державних цінних паперів. У інших випадках, коли правочини вчиняються Інвестиційною фірмою для клієнта – некваліфікованого інвестора (непрофесійного клієнта), на неорганізованому ринку (поза фондовою біржею), Інвестиційна фірма перевіряє справедливості запропонованої такому клієнту ціни, враховуючи ринкові котирування на ФІ, в тому числі на подібні або порівнювані ФІ, що діяли на момент повідомлення клієнта про такі ринкові котирування.

Вимоги цього пункту Положення щодо перевірки Інвестиційною фірмою справедливої ціни за ФІ не розповсюджуються на випадки, коли клієнтом надано Інвестиційній фірмі замовлення та/або інше доручення, в якому клієнтом зазначено конкретні умови, за якими він бажає здійснити відповідну операцію з ФІ. У цьому випадку, Інвестиційна фірма має забезпечити виконання такого замовлення та/або інших доручень на умовах та/або за вказівками, вказаних(-ими) клієнтом у такому замовленні та/або дорученні, окрім випадків, передбачених **підпунктом 99.1.7 цього пункту Положення**.

99.1.7. При отриманні від клієнта замовлення (незалежно від категорії, до якої його віднесено), в якому зазначено конкретні умови надання Інвестиційних послуг, та у разі, якщо Інвестиційна фірма вбачає наявність певних ускладнень у виконанні такого замовлення на якомога кращих умовах для клієнта – некваліфікованого інвестора (непрофесійного клієнта), Інвестиційна фірма має повідомити про це такого клієнта у спосіб, визначений генеральним договором або іншим договором, укладеним із клієнтом. У такому випадку, сторони між собою погоджують умови виконання такого замовлення та/або іншого доручення, та клієнт зобов'язаний надати оновлене замовлення або відмовитись від його виконання.

99.1.8. Для виконання замовлення та/або інших доручень на найвигідніших умовах, Інвестиційна фірма має право залучати інших Інвестиційних фірм, за умови наявності згоди на це клієнта.

99.1.9. Розрахунки за правочинами здійснюються в залежності від відповідних умов та способу проведення розрахунків, зазначених в замовленні та/або інших дорученнях клієнта.

99.2. При виконанні договорів / замовлень клієнтів, Інвестиційна фірма вживає всі відповідні заходи з метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів / замовлень щодо ФІ, та враховує наступні критерії:

- ціну ФІ;
- витрати щодо надання Інвестиційних послуг з урахуванням комісій, податків та зборів;
- швидкість, ймовірність виконання та розрахунку за замовленням;
- розмір, характер виконання замовлення

99.3. Перелік місць вчинення правочину щодо ФІ для кожного виду ФІ:

Торгівля ФІ здійснюється на організованих ринках капіталу та поза ними.

Організованими РК є регульовані ринки (ФР, ринки деривативних контрактів, грошові), БТМ (ФР, ринки деривативних контрактів) та ОТМ (облігацій та ринки деривативних контрактів).

Виходячи із характеристики ФІ, що є предметом замовлення клієнта, Інвестиційна фірма використовує один з вказаних вище майданчиків РК для його виконання.

- 99.4. Інвестиційна фірма здійснює ознайомлення клієнта з відповідною інформацією про процедури виконання замовлень шляхом ознайомлення його з проектом генерального договору, в якому зазначається ці процедури, типова форма якого розміщуються на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com> Інвестиційна фірма отримує письмову згоду клієнта з такими процедурами шляхом укладання генерального договору.
- 99.5. Інвестиційна фірма здійснює регулярне оцінювання ефективності процедур виконання замовлень клієнтів та цього Положення не рідше одного разу на рік, та у разі необхідності, здійснює внесення змін до них, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності.
- 99.6. Інвестиційна фірма здійснює внесення змін до порядку виконання замовлень клієнтів, які вносяться за результатом проведеного оцінювання ефективності встановлених цим порядком процедур, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності та з урахуванням норм чинного законодавства шляхом:
- викладення генерального договору в новій редакції або внесення змін до нього шляхом укладання договору про внесення змін до генерального договору;
 - викладення цього Положення в новій редакції або внесення змін до нього.
- 99.7. Інвестиційна фірма здійснює повідомлення клієнта про зміни у процедурах виконання замовлень та/або цього Положення в порядку, передбаченому умовами генерального договору, укладеного з клієнтом, та цього Положення.

100.Процедури фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками РК

- 100.1. **Засоби комунікації** – організаційно-технічні засоби, які використовуватимуться для укладення договорів між Сторонами та обміну інформацією щодо взаємодії з клієнтами, та які можуть визначатися в окремому договорі між Сторонами. Укладення Сторонами окремого договору, в якому визначатимуться Засоби комунікації, свідчитиме про досягнення Сторонами згоди щодо укладення відповідних договорів за допомогою Засобів комунікації, як одного із способів укладення таких договорів.
- 100.2. Обмін інформацією щодо взаємодії з клієнтами можливий із використанням наступних каналів зв'язку (далі – Узгоджені канали зв'язку):
- особисто за адресами, вказаними у відповідному договорі;
 - з використанням засобів поштової (у тому числі рекомендованим або цінним листом з повідомленням про вручення та описом вкладення на адресу місцезнаходження відповідної Сторони, або у інший спосіб) або кур'єрської доставки на адреси, вказані у відповідному договорі;
 - засобами електронного зв'язку (e-mail), на адреси, вказані у відповідному договорі;
 - у вигляді електронного документа відповідно до вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.
- 100.3. В разі надання документів за допомогою електронного зв'язку (крім документів, засвідчення яких здійснено з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг) Сторона зобов'язана надати іншій Стороні в строк не пізніше 3 (трьох) робочих днів після направлення таких документів у зазначений спосіб їх оригінал/належним чином засвідчену копію у формі паперового документа або у формі електронного документа, засвідченого відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Ризики,

пов'язані із наданням документів/відомостей/інформації за допомогою електронного зв'язку (e-mail), несе клієнт та клієнт підтверджує, що він попереджений про такі ризики.

- 100.4. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів для здійснення записів електронних повідомлень з клієнтом (представником клієнта) та іншими учасниками РК, які пов'язані чи можуть бути пов'язані з отриманням, опрацюванням та виконанням замовлень клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору, та/або доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призводити до отримання або зміни реквізитів замовлення.
- 100.5. Запис та збереження електронних повідомлень відбувається відповідно до Порядку фільтрації та архівування поштових повідомлень в АТ «Укресімбанк» за допомогою системи архівування та фільтрації поштових повідомлень, невід'ємною частиною якої є «Модуль архівування пошти».
- 100.6. Результати фіксації та письмові звіти, створені Інвестиційною фірмою відповідно до вимог цього розділу, надаються клієнту та НКЦПФР на їх вимогу і зберігаються Інвестиційною фірмою протягом п'яти років.
- 100.7. Інвестиційна фірма на постійній основі веде та оновлює перелік осіб, які отримали доступ до Узгоджених каналів зв'язку.
- 100.8. В разі проведення особистих зустрічей, в результаті яких може відбуватися укладення договору та/або отримання замовлення, Інвестиційна фірма складає письмовий звіт (далі - письмовий звіт) за наступною процедурою: відповідальний працівник Інвестиційної фірми складає та узгоджує з клієнтом письмовий звіт у формі паперового та/або електронного документа, який містить:
- дату та час проведення зустрічі;
 - адресу та місце проведення зустрічі;
 - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) ініціатора зустрічі;
 - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) учасників зустрічі та інформацію щодо підтвердження їх статусу на зустрічі (довіреність, паспортні дані, тощо);
 - інформацію про замовлення, доручення (розпорядження) клієнта, включаючи вид послуги (купівля, продаж, міна, здійснення операції РЕПО, позика), реквізити ідентифікації ФІ, кількість ФІ, ціну та терміни виставлення, виконання замовлення.
- 100.9. Оцінювання ефективності процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками РК здійснюється Інвестиційною фірмою **раз на рік** та у разі необхідності, до них вносяться зміни, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності.

101. Умови щодо надання інформації клієнтам

- 101.1. Якщо відповідно до законодавства інформація повинна надаватися на надійному носії, Інвестиційна фірма надає таку інформацію на папері, окрім випадків, якщо:
- надання такої інформації на іншому надійному носії відповідає умовам, в яких ведуться або будуть вестися ділові відносини між Інвестиційною фірмою та клієнтом;
 - особа, якій необхідно надати інформацію, коли їй пропонується вибір між інформацією на папері або на іншому надійному носії, обирає надання інформації на цьому іншому носії,
- про що зазначається в договорі між клієнтом і Інвестиційною фірмою.
- 101.2. Якщо Інвестиційна фірма надає клієнту інформацію щодо оцінювання клієнта, загальну інформацію, інформацію про Інвестиційну фірму та його Інвестиційні послуги, інформацію про ФІ, інформацію про захист ФІ та коштів клієнта, інформацію

про НД Інвестиційної фірми, що передбачені НКЦПФР, за допомогою вебсайту Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>, то вона забезпечує виконання наступних умов:

- надання такої інформації відповідає умовам, в яких ведуться або будуть вестися ділові відносини між Інвестиційною фірмою та клієнтом;
- клієнт надав згоду на надання такої інформації в цій формі;
- клієнту повідомлено адресу вебсайту, а також про місце на вебсайті, де можна отримати доступ до такої інформації;
- інформація постійно актуалізується;
- інформація доступна, безперервна протягом такого періоду часу, який клієнт обґрунтовано потребує для її перевірки.

101.3. Надання інформації за допомогою засобів електронної комунікації розглядається як таке, що відповідає контексту, в якому ведуться або будуть вестися ділові відносини між Інвестиційною фірмою та клієнтом. Надання клієнтом Інвестиційній фірмі адреси електронної пошти для цілей ведення такого обміну інформацією вважається доказом, що клієнт має регулярний доступ до Інтернету.

102. Вимоги до інформації про Інвестиційну фірму та її Інвестиційні послуги

102.1. Інвестиційна фірма доводить до відома клієнтів або потенційних клієнтів шляхом визначення у відповідному договорі та/або розміщення на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com> наступну інформацію:

- найменування та місцезнаходження Інвестиційної фірми, а також контактні дані, необхідні для того, щоб клієнти могли ефективно спілкуватися з Інвестиційною фірмою;
- мови, якими клієнт може спілкуватися з Інвестиційною фірмою, і отримувати від Інвестиційної фірми документи та іншу інформацію;
- засоби зв'язку, що використовуються між Інвестиційною фірмою та клієнтом, у тому числі, для надсилання та отримання замовлень;
- інформацію про отримані ліцензії, видані НКЦПФР, а також контактні дані НКЦПФР;
- якщо Інвестиційна фірма надає послуги за участі іноземної інвестиційної фірми, інформацію про цей факт із зазначенням держави, в якій зареєстрована така іноземна інвестиційна фірма;
- характер, періодичність та терміни подання звітів про виконання послуг, які Інвестиційна фірма надає клієнту відповідно до договорів, укладених з клієнтами;
- опис політики щодо конфлікту інтересів, яку підтримує Інвестиційна фірма;
- інших відомостей, передбачених вимогами законодавства.

102.2. Якщо Інвестиційна фірма пропонує надавати клієнту або потенційному клієнту Інвестиційні послуги з управління портфелем ФІ, вона надає їм додатково, крім інформації, що надається відповідно до **пп. 102.1 цього пункту Положення**, наступну інформацію:

- інформацію про метод та частоту оцінки ФІ, що перебувають в портфелі клієнта;
- короткий опис заходів, які Інвестиційна фірма здійснює для забезпечення захисту ФІ та/або коштів клієнта, які знаходяться в управлінні;

- подробиці будь-якого делегування дискреційного управління всіма або частиною ФІ або коштів у портфелі клієнтів;
- специфікацію ринкових показників, з якими буде порівнюватися ефективність управління клієнтським портфелем;
- типи ФІ, які можуть бути включені до клієнтського портфелю, і типи операцій, які можуть здійснюватися з такими ФІ, включаючи будь-які ліміти;
- цілі управління, рівень прийнятного ризику під час використання менеджментом дискреційних повноважень і конкретні обмеження цих дискреційних повноважень.

103. Вимоги до інформації про ФІ

- 103.1. Умови надання інформації про ФІ, в тому числі опис ризиків, пов'язаних з певним типом ФІ, зазначаються в договорах з клієнтами, в тому числі за допомогою калькулятора, розміщеного на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>.
- 103.2. Якщо Інвестиційна фірма надає некваліфікованому (непрофесійному) клієнту інформацію про ФІ, що є предметом триваючої публічної пропозиції, і проспект ФІ у зв'язку з цією пропозицією опубліковано, Інвестиційна фірма завчасно перед наданням Інвестиційної послуги клієнтам або потенційним клієнтам інформує їх про адресу розміщення проспекту для публічного доступу.
- 103.3. Якщо ФІ складається з двох або більше різних компонентів (активів або послуг), Інвестиційна фірма надає опис правової природи та компонентів цього ФІ та способу, в який взаємодія між компонентами впливає на ризики інвестицій, в укладеному з клієнтом договорі.
- 103.4. Якщо структура ФІ включає гарантію або захист інвестиції, Інвестиційна фірма надає клієнту або потенційному клієнту інформацію про обсяг та характер такої гарантії або захисту. Коли гарантія надається третьою стороною, інформація про гарантію повинна містити достатньо деталей про гаранта та гарантії, щоб клієнт або потенційний клієнт могли достовірно оцінити таку гарантію або захист.

104. Вимоги до інформації про захист ФІ та коштів клієнтів у разі здійснення діяльності з управління портфелем ФІ

- 104.1. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта, у випадку зберігання ФІ або коштів цього клієнта третьою стороною (іноземною інвестиційною фірмою) від імені Інвестиційної фірми, та про те, що Інвестиційна фірма залишається відповідальним за будь-які дії або бездіяльність третьої сторони та наслідки неплатоспроможності третьої сторони для клієнта.
- 104.2. Якщо ФІ клієнта зберігаються на рахунку Інвестиційної фірми відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми), Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про це, а також попередити про всі ризики пов'язані з цим.
- 104.3. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта у випадках, коли неможливо окремо ідентифікувати ФІ клієнтів, які зберігаються на рахунку Інвестиційної фірми, відкритого у третьої сторони (зокрема, іноземної інвестиційної фірми), від власних ФІ цієї третьої сторони або Інвестиційної фірми та попередити про всі ризики, пов'язані з цим.
- 104.4. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта у випадку, коли рахунки Інвестиційної фірми, на яких зберігаються ФІ або кошти, що належать цьому клієнту, є або будуть підпорядковуватися законодавству іншої країни, і зазначає, що у такому випадку, права та обов'язки клієнта, пов'язані з цими ФІ або коштами, можуть відрізнятись від передбачених національним законодавством аналогічних прав та обов'язків.
- 104.5. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про існування та умови прав на забезпечення, у тому числі заставу, які Інвестиційна фірма має або може мати щодо ФІ або коштів клієнта, якщо такі права передбачені договором з клієнтом.

104.6. Інвестиційна фірма, перш ніж укласти договори або проводити операції з ФІ, що зберігаються у Інвестиційній фірмі від імені клієнта, або перед тим, як іншим чином використовувати такі ФІ для власних цілей або в інтересах іншого клієнта, завчасно перед використанням цих ФІ надає клієнту на надійному носії повну та актуальну інформацію про зобов'язання та обов'язки Інвестиційної фірми щодо використання цих ФІ, включаючи умови їх повернення, а також можливі ризики.

105. Вимоги до інформації про витрати та винагороди Інвестиційної фірми

105.1. Перед наданням Інвестиційних послуг клієнту та після їх надання Інвестиційна фірма надає наступну узагальнену інформацію клієнту:

- про усі витрати та пов'язані з ними винагороди, що стягуються Інвестиційною фірмою або іншими сторонами, якщо клієнт був направлений до таких інших сторін, за Інвестиційною послугою, що надаються клієнту;
- про всі витрати та винагороди, пов'язані з випуском та управлінням портфелем ФІ.

105.2. Узагальнена інформація щодо вищезазначених витрат, яка подається після надання Інвестиційних послуг, надається клієнту разом з періодичною звітністю для нього згідно з додатком 1 до цього Положення. При цьому платежі третіх сторін, отримані Інвестиційною фірмою при наданні Інвестиційних послуг клієнту, зазначаються відокремлено, а сукупні витрати та винагороди підсумовуються та виражаються у грошовому еквіваленті та у процентному співвідношенні.

105.3. Якщо будь-яка частина загальних витрат і винагород повинна сплачуватися в іноземній валюті або представлена в іноземній валюті, Інвестиційна фірма зазначає прописом або літерним кодом назву відповідної валюти та курс її конвертації і витрати пов'язані з цим.

105.4. Якщо Інвестиційна фірма рекомендує або пропонує своїм клієнтам послуги, що надаються іншою інвестиційною фірмою - вона об'єднує витрати і винагороди, пов'язані зі своїми послугами разом з витратами та винагородами на Інвестиційні послуги, що надаються іншою інвестиційною фірмою. Інвестиційна фірма враховує витрати та винагороди, пов'язані з наданням Інвестиційних послуг іншими інвестиційними фірмами, там, де вона спрямовувала клієнта до цих інвестиційних фірм.

105.5. Перед наданням Інвестиційних послуг Інвестиційна фірма для розрахунку очікуваних витрат і винагород використовує реальні витрати, понесені у попередніх періодах, як індикатив очікуваним витратам. Якщо такі відомості про реально понесені витрати відсутні, Інвестиційна фірма обґрунтовує оціночні розрахунки таких витрат. Інвестиційна фірма переглядає розрахунки витрат і винагород, розрахованих до надання Інвестиційних послуг на основі розрахунків реальних витрат, понесених після надання таких послуг та при необхідності вносити відповідні корективи.

105.6. Інвестиційна фірма надає своїм клієнтам розрахунки, що показують кумулятивний ефект витрат на дохід від отриманих Інвестиційних послуг. Такі розрахунки надаються, як до надання Інвестиційних послуг, так і після надання Інвестиційних послуг, враховуючи як оціночні, так і реально понесені витрати за допомогою калькулятора, розміщеного на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>.

106. Вимоги до інформації для клієнтів щодо справедливості та не введення в оману

106.1. Вся інформація, на яку посилається або яку поширює Інвестиційна фірма, повинна відповідати умовам, передбаченим договором з клієнтом та вимогам чинного законодавства України.

ІХ. Порядок провадження діяльності з торгівлі на РК за видами діяльності, на які Інвестиційна фірма має відповідні ліцензії

107. Проведення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає брокерську⁷ (субброкерську⁸) діяльність

107.1. Відповідно до отриманих ліцензій НКЦПФР та вимог чинного законодавства України, Інвестиційна фірма надає клієнту такі Інвестиційні послуги в рамках здійснення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає брокерську (субброкерську) діяльність, зокрема:

- вчинення Інвестиційною фірмою як комісіонером або повіреним правочинів щодо купівлі, продажу, міни, здійснення операцій РЕПО, позики ФІ та маржинальні операції від імені Інвестиційної фірми або від імені клієнта за дорученням, в інтересах та за рахунок клієнта відповідно до наданих ним замовлень.

107.2. Інвестиційна фірма надає клієнту Інвестиційні послуги на підставі замовлень, наданих клієнтом та прийнятих Інвестиційною фірмою до виконання за формою, що міститься у додатку до генерального договору.

107.3. Клієнт може надавати Інвестиційній фірмі замовлення таких видів:

- 1) **ринкове замовлення** – замовлення купити/продати ФІ за ринковою ціною (дохідністю), що негайно⁹, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою;
- 2) **лімітне замовлення** – замовлення купити/продати ФІ за обумовленою клієнтом ціною (дохідністю) або кращою;
- 3) **стоп-замовлення** – замовлення купити/продати ФІ, яке виконується Інвестиційною фірмою в той момент, коли ціна та/або дохідність (для боргових ФІ) досягне визначеного клієнтом значення;
- 4) **замовлення ФОС** – замовлення купити/продати визначену кількість ФІ, що негайно, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або автоматично скасовується у випадку неможливості його виконання на зазначених умовах;
- 5) **замовлення ІОС** – замовлення купити/продати визначену кількість ФІ, що негайно, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або частково у випадку неможливості його виконання у повному обсязі з одночасним скасуванням невиконаної частини замовлення;
- 6) **замовлення АОН** – замовлення купити/продати визначену кількість ФІ, що виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або автоматично скасовується у випадку неможливості його виконання на зазначених умовах;
- 7) **замовлення ГТС** – замовлення купувати/продавати ФІ, яке діє та виконується Інвестиційною фірмою до його відміни (відкликання) клієнтом;

⁷**Брокерська діяльність** - це діяльність Інвестиційної фірми з укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо ФІ за рахунок та від імені клієнтів або за рахунок клієнтів, але від свого імені.

⁸**Субброкерська діяльність** - це діяльність Інвестиційної фірми з прийняття від клієнтів замовлень на укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо ФІ за рахунок клієнтів і надання відповідних замовлень для виконання іншої інвестиційної форми, яка здійснює брокерську діяльність.

⁹**Негайно** – найкоротший термін протягом робочого дня, в який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії, з моменту настання підстав для їх здійснення.

- 8) **замовлення DAY** – замовлення купити/продати ФІ, яке діє до кінця Торгового дня, а потім автоматично скасовується;
- 9) **замовлення позики** – замовлення передати у власність іншій стороні (позичальнику) або отримати у власність від іншої сторони певну кількість ФІ з відповідними реквізитами ідентифікації з обов’язковим їх повернення через визначений строк або на вимогу однієї із сторін;
- 10) **замовлення РЕПО (РЕПО-3)** - замовлення купити ФІ із зобов’язанням зворотного їх продажу через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною або продати ФІ із зобов’язанням зворотної їх купівлі через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною.

107.4. Замовлення подаються у один із способів, визначених у генеральному договорі або у іншому договорі з клієнтом.

107.5. Порядок оцінювання клієнта та порядок виконання його замовлень визначається генеральним договором або іншим договором, що укладається з клієнтом, з урахуванням вимог чинного законодавства та цього Положення.

108.Проведення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає дилерську діяльність¹⁰

108.1. Відповідно отриманих ліцензій НКЦПФР та вимог чинного законодавства України, Інвестиційна фірма здійснює дилерську діяльність в рамках здійснення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає, зокрема: вчинення Інвестиційною фірмою правочинів щодо купівлі, продажу, міни, здійснення операцій РЕПО, позики ФІ.

108.2. Інвестиційна фірма надає клієнту вищезазначені Інвестиційні послуги, на підставі замовлень/доручень/розпоряджень, наданих за формою, що міститься у додатку до генерального договору або складених у довільній формі, за окремо укладеними сторонами, в рамках генерального договору, договорами, які є невід’ємними частинами генерального договору, та в яких визначатиметься детальний опис послуг, що надаватиметься Інвестиційною фірмою клієнту за такими договорами, умови, права і обов’язки сторін при їх наданні, вартість таких послуг та порядок розрахунків, а також інші умови, на включення яких наполягає та чи інша сторона, або умови яких визначені вимогами чинного законодавства України.

108.3. Порядок оцінювання клієнта та порядок виконання його замовлень/ доручень/ розпоряджень визначається генеральним договором, що укладається з клієнтом, з урахуванням вимог чинного законодавства, цього Положення та інших НД Інвестиційної фірми.

109.Проведення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає діяльність з управління портфелем ФІ¹¹

109.1. Під час проведення діяльності з управління портфелем ФІ відповідно до договору про управління, крім загальних обмежень, визначених Вимогами НКЦПФР № 640, Інвестиційна фірма, як управитель, не має права здійснювати такі операції:

¹⁰**Дилерська діяльність** - це діяльність Інвестиційної фірми з укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо ФІ від свого імені та за власний рахунок.

¹¹**Діяльність з управління портфелем ФІ** - це діяльність Інвестиційної фірми з управління портфелями ФІ, які складаються з одного або більше ФІ та/або коштів, в інтересах клієнтів. Інвестиційна фірма має право укладати договори про управління портфелем ФІ з фізичними та юридичними особами. Договір про управління портфелем ФІ не може укладатися Інвестиційною фірмою з компанією з управління активами.

Мінімальна сума договору про управління портфелем ФІ з одним клієнтом - фізичною особою встановлюється НКЦПФР.

- 1) придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться у її управлінні, ФІ, власником яких є сама Інвестиційна фірма;
 - 2) відчужувати ФІ клієнта, що знаходяться в її управлінні, у свою власність, у власність осіб, **що володіють понад 10 відсотками** статутного капіталу Інвестиційної фірми;
 - 3) придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться в її управлінні, ФІ, емітентом яких є її учасник або інша пов'язана особа;
 - 4) придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться в її управлінні, ФІ емітентів, що знаходяться в процесі припинення, у тому числі відповідно до законодавства про банкрутство, якщо інформація про це була оприлюднена відповідно до законодавства;
 - 5) відчужувати ФІ клієнта, що знаходяться в її управлінні, з відстрочкою платежу більше ніж на 10 днів, якщо інше не передбачено договором про управління;
 - 6) надавати в заставу ФІ, що знаходяться в її управлінні, як забезпечення виконання власних зобов'язань, зобов'язань своїх учасників та інших осіб;
 - 7) передавати управління ФІ та коштами клієнта третій особі;
 - 8) передавати кошти, що знаходяться в її управлінні, на користь третіх осіб або вносити зазначені кошти на рахунок (рахунки), розпорядником якого (яких) визначено третю особу (осіб);
 - 9) укладати за рахунок коштів, що знаходяться в її управлінні, договори страхування (придбавати страхові поліси), отримувачами відшкодування за яким визначені треті особи.
- 109.2. Інвестиційна фірма, в управлінні якої знаходяться ФІ власного випуску, не має права:
- 1) відчужувати та обмінювати такі ФІ;
 - 2) передавати у заставу такі ФІ з метою забезпечення виконання власних зобов'язань, зобов'язань будь-яких інших осіб (за винятком зобов'язань, які виникли у зв'язку з виконанням управителем відповідного договору про управління).
- 109.3. Інвестиційна фірма, як управитель, під час виконання своїх зобов'язань за договорами про управління не має права укладати договори, за якими цей управитель одночасно представляє інтереси двох установників управління, крім договорів, що укладаються на організованому ринку.
- 109.4. Інвестиційна фірма може надавати консультаційні послуги щодо емісії, обігу та обліку ФІ, щодо прав та обов'язків емітента, інвестора та/або особи, яка видала неемісійний ФІ, щодо обігу та обліку інших ФІ, а також щодо здійснення фінансових інвестицій у зазначені ФІ.
- 109.5. Інвестиційна фірма при здійсненні професійної діяльності має право укладати договори міни, за якими ФІ передаються у власність в обмін на будь-який інший актив, у власних інтересах та в інтересах клієнтів.
- 109.6. Клієнт, як установник управління, та Інвестиційна фірма, як управитель, мають право укласти між собою кілька договорів про управління, відповідно до одного з яких буде здійснюватись управління ФІ, а відповідно до іншого - управління коштами для інвестування в ФІ.
- 109.7. Наявність оформленого відповідно до законодавства договору про управління є підставою для передання ФІ та коштів Інвестиційній фірмі в управління.

- 109.8. ФІ передаються в управління Інвестиційній фірмі з усією сукупністю засвідчених ними прав.
- 109.9. Права та обов'язки Інвестиційної фірми по управлінню переданими їй ФІ виникають з моменту їх отримання ним або з моменту їх зарахування на рахунок у цінних паперах клієнта, як установника управління, керуючим рахунку у цінних паперах якого є управитель, або з моменту визначення Інвестиційної фірми керуючим рахунком у цінних паперах клієнта, на якому вже обліковуються ФІ, що передаються в управління, або з моменту зарахування на рахунок в цінних паперах клієнта, відкритого у третьої сторони (зокрема, іноземної інвестиційної фірми).
- 109.10. Передання в управління коштів у готівковій формі здійснюється шляхом унесення клієнтом цих коштів у касу Інвестиційної фірми. Моментом отримання коштів Інвестиційною фірмою вважається момент видачі Інвестиційною фірмою клієнту касового ордера або іншого документа, що є підтвердженням про внесення коштів у готівковій формі.
- 109.11. Передання клієнтом в управління коштів у безготівковій формі здійснюється шляхом видачі клієнтом платіжного доручення про переказ відповідної суми коштів зі свого поточного рахунку на окремий рахунок Інвестиційної фірми або в інший спосіб, визначений договором про управління. Моментом отримання коштів Інвестиційною фірмою вважається момент їх зарахування на окремий рахунок Інвестиційної фірми або інший момент відповідно до визначеного договором про управління способу передання коштів в управління.
- 109.12. Установник управління може призначити управителя розпорядником рахунку у банку, що вже відкрито на його ім'я. Моментом отримання коштів управителем вважається момент їх зарахування на цей рахунок з іншого рахунку установника управління або день, в який банк визнав управителя розпорядником цього рахунку, якщо на ньому вже є кошти.
- 109.13. ФІ, які придбаваються управителем у власність установника управління в процесі виконання договору про управління, є об'єктами управління з моменту набуття установником управління прав власності на них. При цьому додаткові договори до договору про управління між установником управління та управителем щодо передання таких ФІ в управління не укладаються.
- 109.14. Якщо договором про управління передбачено, що коштами для інвестування в ФІ будуть кошти, отримані управителем в процесі виконання договору про управління переданими йому установником управління ФІ (як дохід за цими ФІ, дохід від продажу цих ФІ), то права і обов'язки сторін щодо управління коштами для інвестування в ФІ виникають лише з моменту отримання управителем таких коштів.
- 109.15. Кошти, набуті управителем у власність установника управління в процесі виконання договору управління, є об'єктом управління з моменту отримання їх управителем. При цьому додаткові договори між установником управління та управителем про передання таких коштів не укладаються.
- 109.16. Відповідно до умов, передбачених договором про управління, а також законодавством, управитель, який отримав в управління ФІ, самостійно та від свого імені реалізовує всі права, засвідчені цими ФІ.
- 109.17. Кошти, що знаходяться в управлінні управителя, призначені для інвестування в ФІ в інтересах установника управління або визначених ним третіх осіб.
- 109.18. Емісійні ФІ, щодо яких здійснюється управління та які існують у бездокументарній формі, мають обліковуватися на рахунку в цінних паперах установника управління у депозитарній установі, або на рахунку установника управління, відкритого у третьої сторони (зокрема, іноземної інвестиційної фірми). Управитель є керуючим цього

рахунку в цінних паперах (рахунку установника управління, відкритого у третьої сторони (зокрема, іноземної інвестиційної фірми)). Повноваження та обов'язки управителя як керуючого рахунком у цінних паперах установника управління визначаються договором про управління.

109.19. Зберігання ФІ або коштів установника управління можливо третьою стороною (зокрема, іноземною інвестиційною фірмою) від імені управителя, про що установник управління повідомляється управителем відповідно до вимог до подання інформації клієнту про захист ФІ та коштів клієнта.

109.20. Інвестиційна фірма при проведенні діяльності з управління портфелем ФІ, може надавати консультації, пов'язані з обслуговуванням установника управління.

110. Впровадження професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає андеррайтинг¹² та/або діяльність з розміщення з наданням гарантії¹³

110.1. За договором андеррайтингу Інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом ФІ, діючи від імені емітента або Oferenta, організувати розміщення або продаж заздалегідь обумовленого обсягу ФІ емітента або Oferenta та від свого імені і за власний рахунок здійснити купівлю ФІ, які станом на кінець передбаченого проспектом ФІ строку розміщення не були відчужені першим власникам.

110.2. Андеррайтинг передбачає здійснення Інвестиційною фірмою:

- 1) підготовки проспекту ФІ, у тому числі визначення та узгодження з емітентом або Oferentом основних характеристик ФІ, що пропонується відчужити (зокрема вид, тип, обсяг, строк та умови відчуження);
- 2) визначення ФІ, що пропонується відчужити, в тому числі шляхом зондування ринку капіталу, **відповідно до статті 147 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»;**
- 3) реєстрації проспекту ФІ;
- 4) відчуження ФІ першим власникам протягом строку, передбаченого проспектом ФІ;
- 5) придбання Інвестиційною фірмою ФІ, що не були придбані першими власниками відповідно до **пункту 4 цього підпункту.**

110.3. За договором про організацію розміщення з гарантією Інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом ФІ, від свого імені і за власний рахунок здійснити купівлю всіх ФІ емітента або Oferenta, що пропонується відчужити.

110.4. Договір про організацію розміщення з гарантією може передбачати вчинення Інвестиційною фірмою однієї або всіх дій, **передбачених пунктами 1 - 3 підпункту цього підпункту.**

¹²**Андеррайтинг** - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від свого імені та/або від імені емітента або Oferenta за винагороду відповідно до умов договору андеррайтингу.

¹³**Діяльність з розміщення з наданням гарантії** - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від свого імені відповідно до умов договору про організацію розміщення з гарантією.

111.Впровадження професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, що передбачає діяльність з розміщення без надання гарантії¹⁴

111.1. За договором про організацію розміщення Інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом ФІ, діючи від імені емітента або Oferenta, організувати розміщення або продаж заздалегідь обумовленого обсягу ФІ емітента або Oferenta.

111.2. Договір про організацію розміщення може передбачати вчинення Інвестиційною фірмою однієї або всіх дій, передбачених пунктами 1 - 4 підпункту 110.2 пункту 110 Положення.

112.Проведення професійної діяльності на РК щодо надання додаткових послуг, що надаються в межах діяльності з торгівлі ФІ

112.1. Інвестиційна фірма з урахуванням вимог законодавства надає клієнту додаткові послуги в рамках здійснення професійної діяльності на РК з торгівлі ФІ, які внесені до реєстру професійних учасників ринків капіталу, та передбачають:

1) зберігання фінансових інструментів та коштів клієнтів (включаючи облік прав на цінні папери та прав за ними на рахунках у цінних паперах клієнта в рамках провадження депозитарної діяльності депозитарної установи), а також розпорядження фінансовими інструментами та коштами клієнта, які є предметом забезпечення (включаючи користування правами за цінними паперами в інтересах клієнта);

2) надання клієнтам кредитів та позик для укладення з участю або посередництвом такої інвестиційної фірми деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів;

3) надання клієнтам консультацій з питань фінансування їхньої господарської діяльності, стратегії розвитку, інших пов'язаних питань, надання послуг та консультацій щодо реорганізації або купівлі корпоративних прав юридичних осіб;

4) послуги, які передбачають здійснення валютних операцій, у випадках, пов'язаних з наданням інвестиційною фірмою послуг своєму клієнту;

5) проведення інвестиційних досліджень та фінансового аналізу або надання будь-яких інших загальних рекомендацій, пов'язаних з проведенням операцій з фінансовими інструментами;

6) надання гарантії щодо виконання зобов'язань перед третіми особами за договорами, що укладаються від імені клієнта такої інвестиційної фірми;

7) послуги, пов'язані з андеррайтингом.

112.2. Інвестиційна фірма надає клієнту вищезазначені додаткові послуги, на підставі складених у довільній формі, за окремо укладеними сторонами, в рамках генерального договору, договорами, які є невід'ємними частинами генерального договору, та в яких визначатиметься детальний опис послуг, що надаватиметься Інвестиційною фірмою клієнту за такими договорами, умови, права і обов'язки сторін при їх наданні, вартість таких послуг та порядок розрахунків, а також інші умови, на включення яких наполягає та чи інша сторона, або умови яких визначені вимогами чинного законодавства України.

¹⁴ Діяльність з розміщення без надання гарантії - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від імені емітента або Oferenta відповідно до умов договору про організацію розміщення.

113.Порядок ведення обліку та подання звітності щодо операцій з ФІ, забезпечення захисту ФІ клієнтів

- 113.1. Інвестиційна фірма веде облік щодо операцій з ФІ в порядку, передбаченому нормативно-правовими актами НБУ, що регламентують здійснення обліку операцій з ФІ, Обліковою політикою Інвестиційної фірми, цим Положенням та іншими НД Інвестиційної фірми.
- 113.2. Інвестиційна фірма здійснює ведення внутрішнього обліку в паперовій та/або електронній формах.
- 113.3. Об'єктами внутрішнього обліку Інвестиційної фірми є:
- договори, укладені Інвестиційною фірмою при здійсненні нею брокерської діяльності, дилерської діяльності, діяльності з розміщення без надання гарантії, андеррайтингу, діяльності з розміщення з наданням гарантії, діяльності з управління портфелем ФІ, замовлення клієнтів тощо;
 - ФІ, які є об'єктами цивільних прав за правочинами, їх рух;
 - грошові кошти, призначені для здійснення правочинів або отримані внаслідок здійснення правочинів з ФІ, їх рух.
- 113.4. Внутрішній облік ведеться Інвестиційною фірмою в грошовому вираженні з урахуванням вимог валютного законодавства та в кількісному вираженні в одиницях ФІ певного виду.
- 113.5. При веденні внутрішнього обліку в електронній формі Інвестиційна фірма забезпечує:
- можливість перегляду та переведення в паперову або в електронну форму будь-яких даних, які містяться у внутрішньому обліку Інвестиційної фірми;
 - формування резервних копій даних внутрішнього обліку в електронній формі;
 - захист даних внутрішнього обліку від несанкціонованого доступу сторонніх осіб, випадкового пошкодження чи внесення несанкціонованих змін;
 - роздрукування журналу обліку та реєстрів внутрішнього обліку в повному обсязі та/або витягів з них.
- 113.6. Внутрішній облік грошових коштів, ФІ, які знаходяться у власності Інвестиційної фірми, ФІ власних випусків, а також договорів при здійсненні дилерської діяльності Інвестиційної фірми ведеться відокремлено від внутрішнього обліку грошових коштів, ФІ клієнтів, а також договорів, укладених за дорученням чи в інтересах клієнтів Інвестиційної фірми.
- 113.7. Внутрішній облік забезпечує можливість відображення виконання договору частинами, якщо це передбачено умовами договору.
- 113.8. Складовими внутрішнього обліку є документи внутрішнього обліку:
- журнали обліку;
 - реєстри внутрішнього обліку;
 - акти проведення звірки наявності грошових коштів та ФІ;
 - звіти Інвестиційної фірми клієнтам;
 - інші документи.
- 113.9. Записи у системі внутрішнього обліку вносяться на підставі документів внутрішнього обліку, до яких належать:
- договори або інші документи, які підтверджують факти укладання, виконання, зміни умов та розірвання договорів;
 - замовлення;
 - банківські та/або інші документи, якими підтверджуються факти проведення грошових розрахунків за договорами;
 - документи, що підтверджують факти здійснення розрахунків за ФІ (виписки, довідки з рахунків у цінних паперах тощо);

- документи, повідомлення, які отримує Інвестиційна фірма від операторів організованих ринків та депозитарних установ, що є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами щодо ФІ;
 - рішення та інші документи органів державної влади, у тому числі судової, які є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами щодо ФІ;
 - інші документи, які підтверджують факти, пов'язані з укладанням і виконанням договору, припиненням обов'язків з інших причин, зі зміною умов договору, з проведенням розрахунків за договором, з виконанням, зміною чи припиненням договору, який укладений між Інвестиційною фірмою і клієнтом, повністю або частково.
- 113.10. Документи внутрішнього обліку складаються та засвідчуються відповідно до вимог законодавства.
- 113.11. Інвестиційна фірма зберігає документи внутрішнього обліку протягом п'яти років з моменту їх отримання або складання, якщо інше не встановлено чинним законодавством України.
- 113.12. Інвестиційна фірма здійснює ведення Журналу обліку реєстрації договорів (замовлень).
- 113.13. Журнал обліку ведеться в хронологічному порядку, до якого вноситься інформація про всі договори, разові замовлення, зміни до них, що стосуються здійснення Інвестиційною фірмою професійної діяльності.
- 113.14. Журнал обліку реєстрації договорів (замовлень) має містити таку інформацію:
- а) щодо вчиненого правочину:**
- Реквізити ідентифікації договору;
 - Вид Інвестиційної послуги, яку надає Інвестиційна фірма за договором;
 - Реквізити клієнта;
 - Реквізити відповідної особи, що діє від імені клієнта;
 - Ідентифікація ФІ: вид/тип/різновид/найменування ФІ; серія ФІ – за наявності; найменування емітента ФІ; код за ЄДРПОУ - для емітента - резидента, номер реєстрації - для емітента - нерезидента; номінальна вартість ФІ у національній чи іноземній валюті; форма випуску та форма існування ФІ; міжнародний ідентифікаційний номер ФІ (ISIN) для емісійних ФІ; інші реквізити ідентифікації ФІ;
 - кількість ФІ;
 - інша інформація, передбачена вимогами законодавства;
- б) щодо замовлень (доручень, розпоряджень) клієнта та рішень прийнятих Інвестиційною фірмою щодо них:**
- Реквізити клієнта;
 - Реквізити уповноваженої особи, що діє від імені клієнта;
 - Індикатор купівлі/продажу;
 - Ідентифікація ФІ: вид/тип/різновид/найменування ФІ; серія ФІ – за наявності; найменування емітента ФІ; код за ЄДРПОУ - для емітента - резидента, номер реєстрації - для емітента - нерезидента; номінальна вартість ФІ у національній чи іноземній валюті; форма випуску та форма існування ФІ; міжнародний ідентифікаційний номер ФІ (ISIN) для емісійних ФІ; інші реквізити ідентифікації ФІ;
 - кількість ФІ;
 - Ціна за одиницю та позначення ціни договору або однозначні умови її визначення відповідно до виду замовлення;
 - Загальна сума договору;
 - Валюта 1;
 - Валюта 2 (за наявності);
 - Початкова кількість та позначення кількості;
 - Термін дії замовлення;
 - Тип замовлення;

- Будь-які інші деталі, умови та особливі інструкції від клієнта;
 - реквізити ідентифікації замовлення (номер та дата надання замовлення, термін дії замовлення), з обов'язковим зазначенням часу та дати його отримання;
 - реквізити ідентифікації договору, до якого надано замовлення;
 - вид послуги (купівля, продаж, міна, РЕПО, позика тощо), яку надає Інвестиційна фірма;
 - дату виконання (анулювання) замовлення;
 - інша інформація, передбачена вимогами законодавства.
- 113.15. Інвестиційна фірма може вносити до журналу обліку додаткову інформацію щодо доручень, звітів Інвестиційної фірми, які надаються клієнтам, звітів Інвестиційної фірми від інших інвестиційних фірм (у разі, якщо це передбачено відповідним договором), розпоряджень, операцій тощо.
- 113.16. Відображення інформації в журналах обліку здійснюється не пізніше наступного робочого дня з дня виникнення такої інформації.
- 113.17. Реєстри внутрішнього обліку ведуться Інвестиційною фірмою для забезпечення внутрішнього обліку грошових коштів, ФІ, що належать Інвестиційній фірмі та його клієнтам, а також зобов'язань щодо грошових коштів, ФІ.
- 113.18. Інвестиційна фірма здійснює ведення таких реєстрів внутрішнього обліку:
- 1) реєстр внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами з ФІ;
 - 2) реєстр внутрішнього обліку ФІ (або виписка з рахунку у ЦП).
- 113.19. Інвестиційна фірма веде реєстр внутрішнього обліку у розрізі номерів балансових рахунків.
- 113.20. У реєстрі внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами з ФІ відображаються відомості про всі операції, пов'язані з рухом грошових коштів Інвестиційної фірми та її клієнтів, а також залишки грошових коштів Інвестиційної фірми та її клієнтів за місцями їх обліку (зберігання). Облік грошових коштів ведеться в грошовому вираженні в національній /іноземній валюті.
- 113.21. Реєстр внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами з ФІ має містити:
- номер (код) рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта;
 - реквізити ідентифікації договору або операції, пов'язаної з рухом грошових коштів;
 - дату проведення операції з грошовими коштами;
 - номер (за наявності) та дату документа внутрішнього обліку, який підтверджує факти проведення грошових розрахунків (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми);
 - найменування операції (внесення клієнтом грошових коштів, вилучення клієнтом грошових коштів, оплата клієнтом витрат, пов'язаних із виконанням договору, операції, винагороди Інвестиційної фірми, інші операції, встановлені внутрішніми документами Інвестиційної фірми);
 - вхідний залишок грошових коштів на рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми);
 - суму за операцією;
 - розмір винагороди Інвестиційної фірми;
 - суму витрат, пов'язаних із виконанням договору, операції;
 - вихідний залишок грошових коштів по рахунку Інвестиційної фірми /клієнта.
 - інша інформація, передбачена вимогами законодавства.
- 113.22. Реєстр внутрішнього обліку ФІ (або виписка з рахунку в ЦП) призначений/на для відображення всіх операцій, пов'язаних з рухом ФІ Інвестиційної фірми та її клієнтів, і визначення залишків ФІ за місцями їх обліку (зберігання). Облік ФІ ведеться у кількісному вираженні (в одиницях).
- 113.23. Інвестиційна фірма окремо здійснює:
- облік ФІ, що належать клієнтам відповідно до укладених договорів;

- облік ФІ, що належать Інвестиційній фірмі.
- 113.24. Реєстр внутрішнього обліку ФІ (або виписка по рахунку в ЦП) має містити:
- номер рахунку в ЦП Інвестиційної фірми, клієнта;
 - вид ФІ;
 - найменування емітента ФІ; код за ЄДРПОУ - для емітента - резидента, номер реєстрації - для емітента - нерезидента; номінальна вартість ФІ у національній чи іноземній валюті; форма випуску та форма існування ФІ; міжнародний ідентифікаційний номер ФІ (ISIN) для емісійних ФІ; інші реквізити ідентифікації ФІ;
 - номер договору або операції з ФІ;
 - дату проведення операції з ФІ;
 - номер (за наявності) та дату документа внутрішнього обліку, який підтверджує факти здійснення операцій з ФІ (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на ЦП вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми);
 - найменування операції (поставка, одержання тощо);
 - вхідний залишок ФІ;
 - кількість ФІ за операцією;
 - вихідний залишок ФІ.
- 113.25. Журнали та реєстри внутрішнього обліку повинні забезпечувати можливість групування даних за договорами, за видом професійної діяльності, за реквізитами ідентифікації ФІ, за договорами, укладеними на організованому РК, або на неорганізованому РК, за кожним клієнтом, за датою здійснення операції або датою укладання/виконання договору.
- 113.26. Облік зобов'язань за ФІ та грошовими коштами ведеться Інвестиційною фірмою відповідно до укладених договорів та інформації, що міститься у журналах обліку та реєстрах внутрішнього обліку.
- 113.27. Записи у системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми зберігаються на надійному носії, що дозволяє зберігати інформацію у спосіб, доступний для подальшого використання НКЦПФР, і в такій формі та у спосіб, щоб виконувалися такі умови:
- НКЦПФР має можливість легко отримати доступ до них і відтворити кожен ключову стадію обробки кожного правочину;
 - будь-які виправлення чи інші поправки та вміст записів до таких виправлень або поправок можуть бути легко встановлені;
 - неможливо маніпулювати чи змінювати записи іншим чином;
 - існує можливість використання із залученням засобів ІТ або будь-якого іншого ефективного використання, якщо аналіз даних неможливо легко здійснити у зв'язку із обсягом та характером даних;
 - внутрішні положення Інвестиційної фірми відповідають вимогам ведення обліку, незалежно від технології, що використовується.
- 113.28. Інвестиційна фірма зберігає документи, у тому числі документи, зазначені у додатку 2 до цього Положення, залежно від виду їх професійної діяльності.
- 113.29. Інвестиційна фірма у письмовій формі веде облік будь-яких внутрішніх документів, політик та процедур, які від нього вимагаються відповідно до законодавства.
- 113.30. Записи та документи, які визначають відповідні права та обов'язки Інвестиційної фірми та клієнта за договором про надання послуг, або умови, на яких Інвестиційна фірма надає послуги клієнту, зберігаються протягом всього терміну тривалості ділових відносин з клієнтом.
- 113.31. Інвестиційна фірма веде в порядку, визначеному НКЦПФР та цим Положенням, облік замовлень та подальших доручень (розпоряджень), пов'язаних з ними, отриманих від клієнта, а також прийнятих Інвестиційною фірмою рішень щодо вчинення правочинів на їх виконання та негайно реєструє та зберігає інформацію щодо замовлень (доручень, розпоряджень) клієнта та рішень, прийнятих Інвестиційною фірмою щодо

них в тій мірі, в якій вона застосовується до замовлення чи прийнятого Інвестиційною фірмою рішення щодо нього у Журналі обліку реєстрації договорів (замовлень).

113.32. Інвестиційна фірма веде облік вчинених, на виконання замовлень та подальших доручень (розпоряджень), пов'язаних з ними, отриманих від клієнта, правочинів та негайно реєструє та зберігає інформацію щодо вчиненого правочину в тій мірі, в якій вона застосовується до замовлення чи прийнятого рішення про вчинення правочину у Журналі обліку реєстрації договорів (замовлень).

113.33. Інвестиційна фірма надає звітність щодо операцій з ФІ, передбачену чинним законодавством України, зокрема Податковим кодексом України, нормативно-правовими актами НБУ та НКЦПФР.

113.34. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати звітні дані до НКЦПФР та розміщувати їх у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників РК та професійних учасників організованих товарних ринків (далі – ОТР). До звітних даних включається інформація про всі вчинені поза організованими РК правочини щодо емісійних ФІ у такому обсязі:

- 1) найменування емітента ФІ та його ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, код LEI (за наявності);
- 2) вид, тип, клас, форма існування та форма випуску ФІ;
- 3) код ISIN;
- 4) кількість ФІ за кожним правочином;
- 5) ціна ФІ;
- 6) дата вчинення правочину;
- 7) інші відомості, що входять до складу звітних даних Інвестиційної фірми, визначені НКЦПФР.

113.35. До інформації, яка розміщується у базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників РК та професійних учасників ОТР, не включаються відомості про сторони правочинів.

113.36. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати до НКЦПФР інформацію про укладення нею агентського договору.

113.37. Інвестиційна фірма зобов'язана подавати до НКЦПФР офіційним каналом зв'язку повідомлення про кожен випадок порушення пов'язаним агентом внутрішніх правил та процедур, встановлених Інвестиційною фірмою в рамках провадження професійної діяльності на РК.

114. Порядок ведення обліку, подання звітності та забезпечення захисту щодо коштів клієнтів

114.1. Інвестиційна фірма веде облік коштів клієнтів в порядку, передбаченому нормативно-правовими актами НБУ, що регламентують здійснення обліку коштів клієнтів за операціями з ФІ, та Обліковою політикою Банку.

114.2. Інвестиційна фірма зобов'язана відкривати окремі поточні рахунки для коштів клієнтів, що перебувають в управлінні Інвестиційної фірми, становитися розпорядником поточних рахунків установників управління, що вже відкриті в банках, та вести облік коштів, що обліковуються на таких рахунках.

114.3. Інвестиційна фірма веде внутрішній облік ФІ, майнових прав за ними та грошових коштів окремо для кожного клієнта та окремо від ФІ, майнових прав за ними та грошових коштів, що перебувають у власності Інвестиційної фірми, відповідно до вимог, установлених НКЦПФР. На грошові кошти, ФІ та майнові права за ними, що належать клієнтам та передаються Інвестиційній фірмі у процесі провадження ним професійної діяльності на РК, не накладається арешт та/або не звертається стягнення за зобов'язаннями Інвестиційної фірми. Кошти та/або інші активи, що належать клієнтам та передаються Інвестиційній фірмі у процесі провадження нею професійної діяльності на РК для здійснення/забезпечення розрахунків, не є доходами Інвестиційної фірми.

- 114.4. У процесі провадження професійної діяльності Інвестиційна фірма може залучати грошові кошти, якщо це передбачено відповідним договором з клієнтом, шляхом зарахування грошових коштів клієнта на окремий поточний рахунок Інвестиційної фірми, призначений виключно для проведення операцій клієнта Інвестиційної фірми з ФІ.
- 114.5. Інвестиційна фірма може відкривати окремий поточний рахунок для обліку коштів та проведення з ФІ операцій одного або кількох клієнтів Інвестиційної фірми, якщо це передбачено умовами договорів з клієнтами.
- 114.6. Інвестиційна фірма звітує перед клієнтами про використання їхніх грошових коштів не рідше одного разу протягом календарного кварталу, крім випадку, коли договором, укладеним між Інвестиційною фірмою та клієнтом, передбачено менший строк щодо здійснення такого звітування.
- 114.7. Інвестиційна фірма вправі використовувати грошові кошти клієнтів, якщо це передбачено договором з клієнтом. Нормативно-правовим актом НКЦПФР встановлюється порядок використання таких коштів.
- 114.8. Договором з клієнтом може бути передбачено розподіл між сторонами прибутку, отриманого Інвестиційною фірмою від використання грошових коштів клієнта.
- 114.9. Інвестиційна фірма зобов'язана проводити періодичну звірку фактичної наявності коштів та ФІ на власних рахунках та на рахунках клієнтів, управління якими здійснюється ним відповідно до договорів з цими клієнтами.
- 114.10. Дані стосовно залишків коштів у реєстрі внутрішнього обліку коштів та розрахунків за договорами та операціями з ФІ звіряються з даними бухгалтерського обліку коштів, з виписками із рахунків на поточну дату.
- 114.11. Звірка наявності коштів проводиться не рідше одного разу на місяць.
- 114.12. Звірка наявності ФІ проводиться у розрізі випусків ФІ, які знаходяться на балансі Інвестиційної фірми, а також за всіма ФІ клієнтів, стосовно яких Інвестиційній фірмі клієнтом надані повноваження з розпорядження та реалізації прав за ФІ, а також за всіма ФІ клієнтів, переданих Інвестиційній фірмі в управління.
- 114.13. Дані стосовно залишків ФІ звіряються Інвестиційною фірмою з даними рахунків бухгалтерського обліку, з виписками з рахунків у ЦП на звітну дату та/або звітами про стан рахунків у третіх осіб (зокрема, іноземних інвестиційних фірм).
- 114.14. Звірка наявності ФІ проводиться Інвестиційною фірмою:
- протягом 10 робочих днів місяця, наступного за кварталом, протягом якого змінювався залишок ФІ;
 - щороку щодо всіх ФІ протягом місяця, наступного за роком, за який проводиться звірка.
- 114.15. За підсумками проведення звірки Інвестиційна фірма складає акт проведення звірки із зазначенням у разі наявності розбіжностей, виявлених під час проведення звірки.
- 114.16. Акт проведення звірки підписується фахівцем Інвестиційної фірми, який проводив звірку, фахівцем, відповідальним за ведення внутрішнього обліку відповідно до НД Інвестиційної фірми, та особою, яка веде бухгалтерський облік Інвестиційної фірми.

115. Вимоги щодо надання звітів клієнтам

- 115.1. Інвестиційна фірма після здійснення відповідних дій щодо виконання замовлення (доручення, розпорядження) клієнта, зокрема виставлення заявки на організованому ринку, крім випадків, коли здійснюється діяльність з управління портфелем ФІ, виконує наступні дії:
- негайно надає клієнту на надійному носії важливу інформацію щодо виконання цього замовлення;
 - відправляє клієнту повідомлення на надійному носії, що підтверджує виконання замовлення, не пізніше першого робочого дня після виконання або, якщо

підтвердження отримано Інвестиційною фірмою від третьої сторони, не пізніше першого робочого дня після отримання підтвердження від третьої сторони, якщо інше не передбачено домовленостями між Інвестиційною фірмою та клієнтом в умовах договорів.

- 115.2. Крім надання вищезазначеної інформації, Інвестиційна фірма надає клієнту, за його запитом, інформацію про стан виконання його замовлення.
- 115.3. У випадку отримання замовлень клієнтів, що стосуються ФІ інститутів спільного інвестування (далі – ІСІ), які виконуються періодично, Інвестиційна фірма надає клієнту не рідше ніж раз у шість місяців інформацію щодо такого ФІ та іншу інформацію, визначену вимогами законодавства.
- 115.4. Якщо замовлення виконується у декілька етапів, Інвестиційна фірма може надати клієнтові інформацію про ціну (ціна за одиницю) кожного етапу виконання або середню ціну. Якщо надається середня ціна, Інвестиційна фірма повинна надати клієнту інформацію про ціну кожного етапу виконання за запитом.
- 115.5. Інвестиційна фірма у випадках, коли клієнт бажає отримувати інформацію про виконання замовлення після кожної операції, повинна негайно після здійснення операції надати клієнтові необхідну інформацію щодо операції на надійному носії.
- 115.6. Інвестиційна фірма надсилає клієнту повідомлення, що підтверджує операцію та містить інформацію, зазначену у пп. 115.3 цього підпункту, не пізніше кінця першого робочого дня, наступного за цим виконанням, або, якщо підтвердження отримано Інвестиційною фірмою від третьої сторони не пізніше кінця першого робочого дня після отримання підтвердження від третьої сторони.
- 115.7. Інвестиційна фірма при наданні послуг з управління портфелем ФІ, інформує клієнта якщо загальна вартість портфеля, оцінена на початку кожного звітного періоду, падає на 10 %, і потім на величину кратну 10%, не пізніше кінця робочого дня, в який перевищено порогову величину, або, у випадку, коли поріг перевищено у неробочий день, не пізніше закінчення наступного робочого дня.
- 115.8. Інвестиційна фірма при здійсненні діяльності з управління портфелем ФІ некваліфікованого (непрофесійного) клієнта, що включає позиції в ФІ, що використовують запозичені кошти або операції за умовними зобов'язаннями, інформує клієнта, якщо первісна вартість кожного ФІ зменшується на 10 %, а потім на величини кратні 10%. Звітування згідно з цим пунктом має здійснюватися по кожному ФІ, якщо інше не узгоджено з клієнтом, і має відбуватися не пізніше кінця робочого дня, в якому перевищено поріг, або, у випадку, коли поріг перевищено у неробочий день, не пізніше закінчення наступного робочого дня.
- 115.9. Інвестиційна фірма при здійсненні діяльності з управління портфелем ФІ, надсилає, не рідше ніж один раз на квартал кожному клієнтові, з яким укладено договір про управління портфелем ФІ, звіти на надійному носії про ФІ та/або кошти які перебувають в управлінні, якщо така інформація не була надана в інших періодичних звітах. За бажанням клієнта Інвестиційна фірма надає такі звіти частіше на комерційній основі.
- 115.10. Звіти про активи клієнта, зазначені у пп.115.9, повинні містити наступну інформацію:
- 1) інформацію про всі ФІ або кошти, якими управляє Інвестиційна фірма для клієнта станом на останню дату періоду, який охоплює цей звіт;
 - 2) інформацію щодо ФІ або коштів клієнта, які були предметом операцій РЕПО та/або договорів позики;

- 3) розмір доходів, що нараховується клієнту внаслідок участі в будь-яких операціях, і підстави, на якій нараховуються ці виплати;
- 4) зазначення активів за якими виникають або можуть виникати певні права та обов'язки;
- 5) ринкову або оціночну вартість, якщо ринкова вартість відсутня, ФІ, включених до звіту, з зазначенням того факту, що відсутність ринкової ціни, може свідчити про відсутність ліквідності. Оцінка оціночної вартості повинна проводитись Інвестиційною фірмою на основі найкращих зусиль.

115.11. У випадках, коли портфель клієнта включає кошти від однієї або декількох операцій, по яким не відбулись розрахунки, інформація, зазначена в абзаці другому пп. 115.10 цього пункту, може формуватися або на дату вчинення правочину, або на дату розрахунків за ним, за умови, що однаковий підхід застосовується послідовно до всієї такої інформації у звіті.

115.12. Інвестиційна фірма при здійсненні діяльності з управління портфелем ФІ, може включати звіти про клієнтські активи в періодичні відомості, які вони надають цьому клієнту.

116.Процедури, спрямовані на врегулювання та запобігання конфлікту інтересів при провадженні професійної діяльності на РК

116.1. Під конфліктом інтересів при здійсненні діяльності з управління портфелем ФІ та/або при наданні Інвестиційних послуг розуміється розбіжність між інтересами Інвестиційної фірми і його зобов'язаннями внаслідок виникаючих протиріч між майновими та іншими інтересами Інвестиційної фірми (його органів управління, посадових осіб і працівників), і майновими чи іншими інтересами клієнта, а також протиріччя між особистою зацікавленістю працівників Інвестиційної фірми, його керівників та законними інтересами клієнта, в результаті якого дії (бездіяльності) Інвестиційної фірми і (або) її працівників завдають збитків клієнту, та / або тягнуть інші несприятливі наслідки для клієнта.

116.2. При наданні Інвестиційних послуг, Інвестиційна фірма визначає наступні види конфлікту інтересів, існування яких можуть зашкодити інтересам клієнта:

- Інвестиційна фірма або зазначена особа зможуть отримати фінансову вигоду або уникнути фінансових збитків за рахунок клієнта;
- Інвестиційна фірма або зазначена особа має інтерес у результаті надання Інвестиційних послуг клієнту або у результаті операції, здійсненої від імені клієнта, який відрізняється від інтересу клієнта в результаті такої операції;
- Інвестиційна фірма або зазначена особа мають фінансовий чи інший стимул надати перевагу інтересам іншого клієнта або групи клієнтів над інтересами клієнта;
- Інвестиційна фірма або зазначена особа здійснюють такий самий вид діяльності, що й клієнт;
- Інвестиційна фірма або зазначена особа отримує або отримає від особи, яка не є клієнтом, стимул у зв'язку з Інвестиційною послугою, наданою клієнту, у вигляді грошової або негрошової вигоди або послуг.

116.3. При провадженні професійної діяльності на РК найбільш вірогідно виникнення наступних видів конфлікту інтересів:

- укладення угод з клієнтом щодо ФІ за неринковими цінами або в порушення інвестиційних цілей клієнта на користь Інвестиційної фірми, її працівників, інших афілійованих і зацікавлених осіб;

- тиск на клієнта або надання йому рекомендацій з тим, щоб його дії і угоди відповідали прямій вигоді Інвестиційної фірми, її працівників, інших афілійованих і зацікавлених осіб;
- укладення угод, що не відповідають інтересам клієнтів, метою яких є збільшення комісійних та інших платежів, одержуваних Інвестиційною фірмою;
- використання угод з клієнтом для реалізації власних інвестиційних стратегій Інвестиційної фірми, досягнення вигідних для неї умов угод, в тому числі, для придбання контролю за комерційними організаціями на основі поєднання власних угод та угод клієнта;
- умисне утримання коштів клієнта, призначених для інвестування в ФІ, на грошових рахунках Інвестиційної фірми з метою неналежного їх використання для власних активних операцій;
- використання отриманої від клієнта інформації, що має істотне значення і здатна вплинути на отримання вигоди Інвестиційної фірми, працівниками та іншими зацікавленими та афілійованими особами Інвестиційної фірми, на шкоду інтересам клієнта;
- надання нерівних умов (преференції) окремим клієнтам Інвестиційної фірми або працівникам Інвестиційної фірми в разі, коли такі преференції не впливають з характеру договору або норм ділового обороту;
- виконання доручень різних клієнтів, що в сукупності містять взаємовиключні або різноспрямовані цілі.

116.4. Інвестиційною фірмою вжиті наступні заходи для виявлення та запобігання чи усунення конфліктів інтересів між собою, зокрема його Керівниками, працівниками чи будь-якою особою, прямо чи опосередковано пов'язану з нею відносинами контролю, та його клієнтами, або між двома клієнтами, що виникають у процесі надання Інвестиційних послуг, зокрема конфліктів, спричинених отриманням заохочень від третіх осіб або системою оплати праці Інвестиційної фірми чи іншими способами стимулювання Інвестиційної фірми:

- встановлені жорсткі обмеження для працівників в доступі до інформації, отриманої від клієнта, та її передачі між структурними підрозділами та створена система обмеження доступу до інформації різних рівнів, встановлена заборона її розповсюдження поза межами підрозділу Інвестиційної фірми, що здійснює професійну діяльність;
- встановлено пріоритет інтересів клієнтів над інтересами Інвестиційної фірми при наданні професійних послуг;
- встановлена заборона на здійснення (безпосередньо або опосередковано) угод за свій рахунок, в яких використовується інформація клієнта, що стала відома Інвестиційній фірмі і здатна вплинути на формування цін на РК, а також на передачу зазначеної інформації третім особам;
- посадові обов'язки працівників Інвестиційної фірми розподілені таким чином, щоб виключити (мінімізувати) конфлікт інтересів і умови його виникнення, виключити можливість вчинення протиправних дій при здійсненні операцій, поєднання функцій по здійсненню операцій, їх обліку та адміністрування. При наявності виявленого потенційного конфлікту інтересів виключається можливість працівника одноосібно визначати і (або) впливати на параметри угоди, щодо якої у нього є або може виникнути конфлікт інтересів;
- встановлена заборона проведення працівникам Інвестиційної фірми, які володіють інформацією про зміст доручень клієнтів, операції (угоди) в інтересах Інвестиційної

фірми або своїх власних інтересах з неправомірним використанням службової інформації на шкоду інтересам клієнтів;

- клієнту надаються рекомендації, засновані на сумлінному аналізі наявної інформації з зазначеного питання. Працівникам Інвестиційної фірми заборонено давати клієнту рекомендації по операціях на РК з метою створення сприятливих умов для здійснення операцій в інтересах Інвестиційної фірми або в своїх власних інтересах, якщо вони не узгоджуються з інтересами клієнта або суперечать вимогам законодавства, стандартам саморегулювальних організацій у сфері РК, НД Інвестиційної фірми.
- інформування клієнта про суміщення різних видів професійної діяльності, а також про існування в зв'язку з цим ризику виникнення конфлікту інтересів під час укладання договорів шляхом розміщення інформації про наявні ліцензії на проведення окремих видів професійної діяльності на офіційному вебсайті Інвестиційної фірми в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>.
- передбачено право Інвестиційної фірми не виконувати доручення клієнта (з обов'язковим своєчасним повідомленням клієнта про це) в разі, якщо виконання доручення призведе до порушення чинного законодавства;
- забезпечується внутрішній контроль на всіх етапах виконання операцій за діяльністю структурних підрозділів та окремих працівників, які виконують, оформляють і враховують операції клієнта, з метою захисту прав клієнтів від помилкових або недобросовісних дій працівників Інвестиційної фірми, які можуть призвести до ущемлення інтересів клієнтів.
- передбачено надання своїм клієнтам регулярної звітності за операціями з ФІ, проведених для клієнтів.

116.5. Банком впроваджена та підтримується ефективна Політика щодо конфлікту інтересів, що з урахуванням норм цього Положення відповідає розміру та організаційній структурі Інвестиційної фірми, а також характеру, масштабу та складності її професійної діяльності на РК.

116.6. З метою виявлення та запобігання чи усунення конфлікту інтересів Інвестиційною фірмою вживаються заходи, що передбачені Політикою щодо конфлікту інтересів Банку, та застосовуються наступні види обмежень, пов'язаних із конфліктом інтересів, які реалізуються згідно з вимогами чинного законодавства та НД Банку:

- 1) обмеження розголошення та використання інформації з обмеженим доступом;
- 2) здійснення нагляду за відповідними особами з боку керівника підрозділу, що здійснює професійну діяльність, та заборона обміну інформацією між працівниками Інвестиційної фірми, які займаються діяльністю, пов'язаною з ризиком конфлікту інтересів, якщо обмін цією інформацією може зашкодити інтересам одного або кількох клієнтів;
- 3) обмеження здійснення відповідними особами, основні функції яких передбачають здійснення діяльності від імені клієнтів або надання послуг клієнтам, інтереси яких можуть суперечити, або які іншим чином представляють різні інтереси, які можуть суперечити, в тому числі інтересам Інвестиційної фірми, без нагляду керівника підрозділу, що здійснює професійну діяльність;
- 4) заборона будь-якого зв'язку між винагородою відповідних осіб, які головним чином займаються однією діяльністю, та винагородою або доходами, отриманими іншими відповідними особами, які головним чином займаються іншою діяльністю, якщо може виникнути конфлікт інтересів у відношенні такої діяльності;

- 5) заборона неприпустимого впливу будь-якої особи на способи, у які відповідна особа надає Інвестиційні послуги чи провадить таку діяльність;
- 6) встановлення контролю з боку керівника підрозділу, що здійснює професійну діяльність, за одночасним або послідовним залученням відповідної особи до Інвестиційних послуг чи діяльності, якщо таке залучення може погіршити належне управління конфліктами інтересів.
- 116.7. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, які виконують різні професійні обов'язки, що пов'язані або можуть бути пов'язані з конфліктами інтересів, внаслідок яких може бути завдано шкоди інтересам одного або кількох клієнтів, дотримувались процедур та заходів для запобігання та врегулювання таких конфліктів.
- 116.8. У випадках неможливості усунути негативний вплив конфліктів інтересів на інтереси клієнта або впроваджені Інвестиційною фірмою заходи недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта, Інвестиційна фірма розкриває клієнтові загальний характер та/або джерела конфліктів інтересів і повідомляє про кроки, вжиті для зменшення цих ризиків, перш ніж здійснювати операції за замовленням клієнта.
- 116.9. Інформація, що розкривається виключно у випадках, передбачених з пп. 116.8 цього пункту, подається на надійному носії та містить достатньо інформації, з урахуванням особливостей клієнта, для того, щоб клієнт зміг прийняти свідоме рішення стосовно Інвестиційних послуг в тому контексті, в якому виникає конфлікт інтересів.
- 116.10. В інформації про конфлікт інтересів, що розкривається згідно з пп. 116.8 цього пункту, Інвестиційна фірма має зазначити, що організаційні та адміністративні механізми, створені Інвестиційною фірмою для запобігання або врегулювання цього конфлікту, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта.
- 116.11. Інформація про конфлікт інтересів, що розкривається згідно з пп. 116.8 цього пункту, включає в себе конкретний опис конфліктів інтересів, що виникають при наданні Інвестиційних послуг, з урахуванням особливостей клієнта, для якого розкривається інформація.
- 116.12. Опис повинен детально пояснити загальний характер і джерела конфлікту інтересів, а також ризики для клієнта, які виникають у результаті конфлікту інтересів та кроки, зроблені для пом'якшення цих ризиків, щоб клієнт зміг прийняти поінформоване рішення стосовно Інвестиційних послуг, в рамках яких виникають конфлікти інтересів.
- 116.13. Банк оцінює та переглядає не рідше одного разу на рік Політику щодо конфлікту інтересів, яка розміщена на офіційному вебсайті Банку в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>, та це Положення в частині цього пункту та в разі необхідності вживає необхідні заходи для усунення їх невідповідності вимогам законодавства.
- 116.14. Інвестиційна фірма зберігає та регулярно оновлює інформацію про види Інвестиційних послуг або діяльності, що здійснюється Інвестиційною фірмою чи від її імені, в яких мав місце конфлікт інтересів, що завдав шкоди інтересам одного або декількох клієнтів, або у випадку надання послуг чи провадження діяльності, що тривають, в яких може виникнути такий конфлікт інтересів.
- 116.15. Керівник підрозділу, що виконує функції комплаєнс контролю, не рідше одного разу на рік надає в порядку, передбаченому внутрішніми документами Банку, Правлінню та Наглядовій раді інформацію про ситуації, зазначені у попередньому пункті, в рамках звіту щодо комплаєнс ризиків, зокрема за 4 квартал звітного року.

- 116.16. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта до того, як будуть надані послуги клієнту, та буде отримана письмова згода клієнта на проведення такої операції про наявність у Інвестиційної фірми конфлікту інтересів з її клієнтом у зв'язку із зацікавленістю щодо купівлі-продажу ФІ пов'язаними особами Інвестиційної фірми, відповідними особами Інвестиційної фірми.
- 116.17. Окремий нагляд за відповідними особами, основні функції яких передбачають здійснення діяльності від імені клієнтів або надання послуг клієнтам, інтереси яких можуть суперечити, або які іншим чином представляють різні інтереси, які можуть суперечити, в тому числі інтересам Інвестиційної фірми, здійснюється в порядку, встановленому Політикою щодо конфлікту інтересів Банку та цим Положенням.
- 116.18. Інвестиційна фірма проводить політику усунення будь-якого прямого зв'язку між винагородою відповідних осіб, які головним чином займаються однією діяльністю, та винагородою або доходами, отриманими іншими відповідними особами, які головним чином займаються іншою діяльністю, якщо може виникнути конфлікт інтересів у відношенні такої діяльності.
- 116.19. Інвестиційна фірма визначає та впроваджує Політику та практику винагороди, враховуючи інтереси усіх клієнтів, з метою забезпечення справедливого поводження з клієнтами та недопущення порушення їх інтересів практикою винагороди, прийнятою Інвестиційною фірмою в короткостроковій, середньостроковій або довгостроковій перспективі, яка регламентується НД Банку.
- 116.20. Політика та практика винагороди розроблені таким чином, щоб не створювати конфлікт інтересів або стимул, який може призвести до того, що відповідні особи нададуть перевагу власним інтересам або інтересам Інвестиційної фірми, тим самим завдаючи шкоди будь-якому клієнту.
- 116.21. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб Політика та практика винагороди застосовувались до всіх відповідних осіб, які прямо чи опосередковано впливають на Інвестиційні послуги, що надаються Інвестиційною фірмою, та інших дій Інвестиційної фірми, незалежно від типу клієнтів, в такий спосіб, щоб винагорода таких осіб та подібні стимули могли попередити конфлікт інтересів, що спонукає їх діяти проти інтересів будь-якого клієнта Інвестиційної фірми.
- 116.22. Керівництво Інвестиційної фірми відповідає за щоденну реалізацію Політики та практики винагороди, моніторинг комплаєнс ризиків, пов'язаних з цією політикою.
- 116.23. Інвестиційна фірма здійснює заходи, спрямовані на:
- запобігання або обмеження неприпустимого впливу будь-якої особи на способи, у які відповідна особа надає Інвестиційні послуги чи провадить таку діяльність;
 - запобігання або контроль одночасного або послідовного залучення відповідної особи до Інвестиційних послуг чи діяльності, якщо таке залучення може погіршити належне управління конфліктами інтересів в порядку передбаченому Політикою щодо конфлікту інтересів та цим Положенням.
- 116.24. З метою врегулювання та запобігання конфлікту інтересів щодо розміру винагороди за кожною окремою Інвестиційною послугою забороняється включення витрат на оплату послуг Інвестиційної фірми до іншої Інвестиційної послуги.
- 116.25. З метою врегулювання та запобігання конфлікту інтересів під час здійснення професійної діяльності щодо надання Інвестиційних послуг клієнтам, інтереси яких можуть суперечити один одному та інтересам Інвестиційної фірми, окремі операції в рамках таких послуг розмежовуються між працівниками таким чином, аби уникнути їх обслуговування одним працівником.

117.Порядок і строки розгляду звернень (скарг) клієнтів або потенційних клієнтів та професійних учасників РК

- 117.1. Інвестиційна фірма встановлює, впроваджує та підтримує ефективні та прозорі процедури своєчасного реагування на скарги клієнтів або потенційних клієнтів та веде облік отриманих скарг та вжитих заходів щодо їх розгляду згідно процедури отримання та розгляду скарг.
- 117.2. Порядок роботи зі скаргами Інвестиційної фірми регулюється окремим НД Банку, що регламентує порядок роботи зі зверненнями (скаргами) клієнтів або потенційних клієнтів.
- 117.3. Процедура розгляду звернень (скарг), яка містить дані про процедури отримання та розгляду звернень (скарг) та контактну інформацію підрозділу, який займається їх розглядом, опублікована на власному вебсайті Банку в мережі Інтернет за адресою: <https://www.eximb.com>.
- 117.4. Скарги клієнтів або потенційних клієнтів розглядаються Інвестиційною фірмою безкоштовно.
- 117.5. Під час розгляду скарги Інвестиційна фірма спілкується з клієнтом або потенційним клієнтом простою та зрозумілою мовою та відповідає на скаргу своєчасно та без затримок.

118.Процедура запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом і її неправомірному використанню, у тому числі при суміщенні різних видів професійної діяльності на РК

- 118.1. Інвестиційна фірма здійснює свою професійну діяльність за допомогою програмно-технічного комплексу - сукупності технічних та програмних засобів, засобів комунікацій, засобів зберігання даних, що забезпечують виконання функцій, пов'язаних з наданням послуг з торгівлі ФІ (Bloomberg, Торговельні системи/термінали операторів організованих ринків тощо) та веденням внутрішнього обліку (автоматизована банківська система «Б2» тощо).
- 118.2. Функціонування програмно-технічного комплексу здійснюється з урахуванням дублювання роботи всіх систем та елементів. Внутрішня організація інформаційного обслуговування Інвестиційної фірми здійснюється з урахуванням розподілення задач.
- 118.3. Програмно-технічний комплекс, що використовує Інвестиційна фірма відповідає вимогам, встановленим чинним законодавством, Вимогам НКЦПФР № 640 зокрема:
 - здійснює цілісну, неперервну фіксацію взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками РК під час отримання, опрацювання та виконання доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення;
 - має розподілення обов'язків між користувачами - фахівцями Інвестиційної фірми для реалізації функцій контролю;
 - має можливість резервного копіювання даних внутрішнього обліку в будь-який час із забезпеченням відновлення інформації;
 - зберігає інформацію протягом п'яти років з моменту їх отримання/створення;
 - має захист від несанкціонованого доступу сторонніх осіб та запобігання витоку інформації;
 - зводить до мінімуму ризик викривлення даних;
 - забезпечує режим конфіденційності інформації;
 - забезпечує можливість відтворення всіх стадій обробки кожного правочину;

- забезпечує можливість встановлення будь-яких виправлень чи інших поправок та вміст записів до таких виправлень та/або поправок;
 - забезпечує виявлення і фіксації порушень функціонування взаємозв'язку з клієнтами та іншими учасниками РК, підключеними до програмно-технічного комплексу (повторних передач інформації, збоїв, використання дублюючих інформаційних систем тощо).
- 118.4. Інвестиційна фірма забезпечує захист інформації та вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому доступу та використанню інформації з обмеженим доступом в порядку, передбаченому відповідними НД Банку.
- 118.5. Відомості, які створюються, збираються, отримуються, використовуються, поширюються, охороняються та зберігаються Інвестиційною фірмою в процесі провадження професійної діяльності, відносяться до інформації з обмеженим доступом, окрім інформації, що відповідно до законодавства є публічною.
- 118.6. Перелік інформації Банку, що становить професійну таємницю на РК та ОТР, зокрема:
- інформація про рахунки клієнтів Банку;
 - інформація про операції, проведені Банком при провадженні професійної діяльності на РК на користь чи за дорученням клієнтів, про вчинені такими клієнтами відповідні правочини;
 - інформація про клієнтів Банку, їх діяльність та/або фінансовий стан, що стала відома Банку в процесі обслуговування клієнтів при провадженні професійної діяльності на РК, крім інформації отриманої з публічних джерел;
 - інформація, що міститься у системі депозитарного обліку (розкривається у випадках та у порядку, передбачених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та Законом України «Про депозитарну систему України»);
 - інформація, що міститься у системі клірингового обліку;
 - звітні дані Банку, як учасника РК та професійного учасника ОТР, крім тих, що підлягають оприлюдненню відповідно до вимог законодавства;
 - інформація про засоби, що використовуються Банком як професійним учасником РК та ОТР та особами, які провадять діяльність, пов'язану з РК та ОТР, для захисту інформації.
- 118.7. Інвестиційна фірма забезпечує збереження професійної таємниці шляхом:
- обмеження кола осіб, які мають доступ до інформації, що становить професійну таємницю;
 - організації спеціального діловодства з документами, що містять професійну таємницю;
 - застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;
 - застосування застережень щодо збереження професійної таємниці та встановлення відповідальності за її розголошення у договорах і угодах.
- 118.8. При суміщенні різних видів професійної діяльності Інвестиційна фірма дотримується вимог встановлених нормативно-правовими актами НКЦПФР щодо організації діяльності банків та їх відокремлених підрозділів при здійсненні ними професійної діяльності на РК.

119. Вимоги, спрямовані на запобігання маніпулюванню цінами на РК, установлені Інвестиційною фірмою

119.1. При визначенні ціни ФІ Інвестиційна фірма застосовує ринкові методи її визначення, виходячи з умов ринкової кон'юнктури та вільного вибору контрагентів.

119.2. Маніпулюванням на РК є:

- здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни деривативного контракту, ФІ та/або активу, допущеного до торгів на організованих ринках, що не відповідають дійсності, та вчиняються одноосібно або за попередньою змовою групою осіб і призводять до встановлення інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій або заявок;

- здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, шляхом вчинення умисних протиправних дій;

- поширення через засоби масової інформації, у тому числі електронні засоби масової інформації, або будь-яким іншим способом інформації, що не відповідає дійсності, зокрема недостовірної інформації, у разі коли особа, яка поширила таку інформацію, знала або повинна була знати про недостовірність такої інформації, що призводить або може призвести до введення в оману учасників ринку щодо:

ціни, попиту, пропозиції або обсягів укладених на організованих ринках ФІ та правочинів щодо них;

ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів іншими, ніж зазначено у пункті "а", активами, допущеними до торгів на організованих ринках;

ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів на організованих ринках базовим активом ФІ;

значення базового показника деривативного контракту;

- укладання деривативних контрактів, купівля або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, перед закриттям торговельної сесії організованого ринку з метою введення в оману учасників ринку щодо цін, що склалися наприкінці торговельної сесії;

- неодноразове протягом торговельного дня укладання двома або більше учасниками торгів деривативних контрактів, договорів купівлі-продажу ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, у власних інтересах чи за рахунок одного і того самого клієнта, за якими кожен з учасників торгів виступає як сторона деривативного контракту, продавець та покупець одного і того самого ФІ та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за однаковою ціною в однаковій кількості або які не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети хоча б для одного з учасників торгів або їх клієнтів, а також надання клієнтом кільком учасникам торгів доручення на укладення в його інтересах одного або більше деривативних контрактів, договорів з одним і тим самим ФІ та/або іншим активом, допущеним до торгів на організованому ринку, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта;

- здійснення протягом торговельного дня або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, а

також фінансових інструментів та/або продукції, що є базовим активом ФІ, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, якщо за результатами таких торгів власник таких активів, ФІ та/або продукції не змінюється;

- неодноразове невиконання учасником організованого ринку зобов'язань за контрактами, укладеними протягом торговельного дня у власних інтересах або за рахунок клієнтів, якщо укладення зазначених контрактів призвело до істотного збільшення або зниження ціни деривативного контракту, іншого ФІ та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за умови що такі контракти мали вагомий істотний вплив на ціну такого активу;
- укладення на організованому ринку деривативних контрактів та договорів щодо ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від ціни відповідного деривативного контракту, ФІ та/або активу, що склалася на такому організованому ринку тієї самої торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок або котирувань, за умови укладення договорів від імені та/або за рахунок осіб, між якими (працівниками яких) існувала попередня домовленість про укладення деривативного контракту, придбання або продаж ФІ та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від поточної ціни.

119.3. Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що мають на меті:

- підтримання цін на емісійні цінні папери у зв'язку з їх публічним розміщенням або обігом, за умови вчинення учасником організованого ринку капіталу таких дій на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку;
- підтримання цін на цінні папери відкритих або інтервальних інститутів спільного інвестування у зв'язку з їх викупом у випадках, передбачених законом;
- підтримання цін, попиту, пропозиції або обсягів укладення деривативних контрактів, торгів ФІ та/або іншими активами, допущеними до торгів на організованому ринку, за умови, що такі дії вчиняються учасником організованого ринку капіталу на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку.

119.4. Інвестиційна фірма має право відмовити особі в укладенні договору чи проведенні операцій з ФІ, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на РК або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації.

119.5. Інвестиційна фірма при отриманні від клієнта замовлення, доручення (розпорядження) із зазначенням конкретних умов щодо вчинення відповідного правочину, у разі якщо Інвестиційна фірма вбачає, що його виконання призведе або може призвести до порушення вимог законодавства, у тому числі до маніпулювання цінами на РК, повинна повідомити клієнта про це та отримати від нього підтвердження виконання такого замовлення, доручення (розпорядження) чи відмову від його виконання. Після отримання підтвердження від клієнта про виконання такого замовлення, доручення (розпорядження) Інвестиційна фірма повинна забезпечити його виконання.

120. Вимоги до фахівців та Порядок навчання та підвищення кваліфікації фахівців Інвестиційної фірми.

120.1. Фахівці Інвестиційної фірми, що здійснюють дії (операції), які пов'язані з безпосереднім провадженням діяльності з торгівлі ФІ, повинні відповідати таким вимогам:

мати бездоганну ділову репутацію;

мати достатній рівень знань та навичок для виконання покладених на них посадових обов'язків;

не мати громадянства (підданства) держави, що здійснює збройну агресію проти України та/або місце постійного проживання (перебування, реєстрації) в державі, що здійснює збройну агресію проти України;

не мати конфлікту інтересів.

120.2. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб працівники, які можуть залучатися до визначення характеристик ФІ, що можуть пропонуватися клієнтам (контрагентам), та працівники, залучені до надання послуг клієнтам (у тому числі до надання інвестиційних рекомендацій, визначення придатності ФІ, надання пропозицій купівлі-продажу фінансових інструментів), володіли інформацією стосовно характеристик відповідних ФІ та ризиків, пов'язаних з ними, та мали достатній рівень знань, щоб з'ясувати потреби, інтереси та рівень знань потенційних клієнтів та клієнтів (контрагентів), зокрема належність їх до професійних або непрофесійних клієнтів (контрагентів), прийнятних контрагентів.

120.3. Інвестиційна фірма постійно організовує навчання працівників для розвитку професійних знань та навичок в порядку, визначеному НД Банку.

Х. Додатки

Номер додатку	Назва додатку
Додаток 1	Усі витрати та пов'язані з ними збори, що стягуються за Інвестиційні послуги, що надаються клієнту, які повинні становити частину суми, яка підлягає розкриттю
Додаток 2	Мінімальний перелік документів і записів, які повинні зберігатися у системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми в залежності від характеру її діяльності

Усі витрати та пов'язані з ними збори, що стягуються за Інвестиційні послуги, що надаються клієнту, які повинні становити частину суми, яка підлягає розкриттю

Статті витрат, що підлягають розкриттю	
Одноразові витрати, пов'язані з наданням Інвестиційних послуг	Всі витрати та збори, сплачені Інвестиційній фірмі на початку або наприкінці наданих(ої) Інвестиційних(ої) послуг(и).
Постійні витрати, пов'язані з наданням Інвестиційних послуг	Всі постійні витрати та збори, сплачені іншим інвестиційним фірмам або іноземним інвестиційним фірмам за їхні послуги, надані клієнту.
Всі витрати, пов'язані з операціями, ініційованими в ході надання Інвестиційних послуг	Всі витрати і збори, пов'язані з операціями, що здійснюються інвестиційною фірмою або іншими сторонами.
Будь-які витрати, пов'язані з додатковими послугами	Будь-які витрати та збори, пов'язані з допоміжними послугами, які не включені до зазначених вище витрат.
Випадкові витрати	

Всі витрати та пов'язані з ними збори, що стосуються ФІ, які повинні складати частину суми, яка підлягає розкриттю

Статті витрат, що підлягають розкриттю	
Одноразові витрати	Всі витрати та збори (включені в ціну або на додаток до ціни ФІ сплачені постачальникам ФІ на початку або наприкінці інвестиції у ФІ.
Постійні витрати	Усі постійні витрати та збори, пов'язані з управлінням ФІ, вираховуються з вартості Фі під час інвестування у ФІ.
Всі витрати, пов'язані з транзакціями	Всі витрати і збори, що виникли в результаті придбання та/або продажу ФІ
Випадкові витрати	

Мінімальний перелік документів і записів, які повинні зберігатися у системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми в залежності від характеру її діяльності

Назва зобов'язання	Тип запису
Оцінювання клієнтів	Інформація, яка надавалась клієнтам та потенційним клієнтам
	Договори укладені з клієнтами
	Результати проведених оцінок відповідності й доречності
Обробка замовлень	Порядок обробки замовлень (наказів, розпоряджень, доручень)
Клієнтські замовлення та правочини за ними	Записи замовлень клієнтів (наказів, розпоряджень, доручень)
	Записи правочинів та обробки замовлень
Звітність перед клієнтами	Звітність щодо послуг, що надається клієнтам
Захист активів клієнта	Інформація щодо клієнтських ФІ, якими управляє Інвестиційна фірма
	Інформація щодо клієнтських коштів, якими управляє Інвестиційна фірма
	Використання клієнтських ФІ та коштів
Спілкування з клієнтами	Інформація про витрати та супутні витрати
	Інформація про Інвестиційну фірму та його послуги, ФІ та захист активів клієнта
	Інформація для клієнтів, а саме записи спілкування
	Маркетингові повідомлення (крім усної форми)
	Інвестиційні поради для непрофесійних клієнтів
	Інвестиційне дослідження
Організаційні вимоги	Внутрішня організація Інвестиційної фірми
	Звіти з комплаєнсу
	Записи про конфлікт інтересів
	Стимули
	Звіти про управління ризиками

	Звіти про внутрішній аудит
	Записи про розгляд скарг
	Звіти про особисті угоди